

ՐԱՏՄԻՒՄ

ՏԻՆԻ, ԱԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՃԻԼՏ 4

ԻՍԹԱՆԳՈԼ, ՅՈՒՆԻՍ 26, 1914.

ՆՊ 26

ՄԻՒՆՏԵՐԻՃԱԹ

ՊԵՆՏԻ ՄԱՆՍՈՒՍԼԱՐ

Զազեր ասերի	ՏՐ. Ա. ԼՈՐԵՆՍ ԼՈՌԷԼ	609
ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱԶԸՐԷ		
Վերայար ը շարգիյէսկ Էրմենի մեմուրյարն Երայերի		611
Թիւրքիս վե Եռնանիսքան միւնասկարը		612
Բումանիս ինսասս Էքիյոնկի		613
Ֆրանսս Բուսիս վե Ինկիյոնկ		614
Եռնանիսքան Էքս՝ն հարս իսքիյոր		614

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ

Հերարեթին Էիսիսկ սերեմիերի	ՓՐՕՅ. Կ. ՏԱՂԼԵԱՆ	616
Էմենկիյեր զոյեմիսկ պիր Կիւսի	ՎԵՐ. ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ	618
«Տեւիյեր» ֆեյիսկսինին քարիփի	ԿԱՐ. ԷՅ. ԳՈՒՆՏԱԳԵԱՆ	619
Նի՝չիւն քազիւր Էսեմիյորնոզ	ԵՈՒՍՈՒՅԻ	620

ՏԻՆԻ

Տալիքիսիզ Էք՝ սիր		621
Զինսկն իսպերիեր		622
Ալլան Էիյսզ	ՎԵՐ. Կ. ՍՈՒՄԵԱՆ	623

ՄԻՒԹԷՆԷՎԷ

Մըր ասիյալընսան	Խ. Յ. ԿԻՂԷԼԻՍԵԱՆ	624
Պիր քազիւրնաւե	ՀԱՄՐ. ԷՅ. ՍԻՄՈՆԵԱՆ	625
Պիքարափանե Էսզալլ	Յ. Գ. ՍՎԱՃԵԱՆ ԷՅ.	625
Բիւյար ֆեյալիւր	ՎԵՐ. Հ. Յ. ՕՏԵԱՆ	626
Բօհափիյե	Ն. ԷՅ. ՅԱՐՈՒԹԻՆԵԱՆ	626
Մարաշ Ազսերե Հայ Բողոքալան ֆիյիսկսի		627
ՀԱՆԻԱ ԷԱՊԷՐԼԷՐԻ		628

ՆՈՒՍԵՆԵՍԻ 1 Ղ.Ր.Ե.

ՔԷՇԻՇԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՍԸ
ԻՍԹԱՆԳՈԼ

«رهبا ارمني الحروف ترجمه هفته در . صاحب امتياز و مدير مسئولی اوچانس كيرقوريان»

ՐԱՀՆԻՄԱ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

Սահիպի ի ինքիյազ

Միւսիր ի մկունլ

ՎԵՐ. ՅՈՎՀ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Պոյսյոլ Հաուս, Տերիաստսկ

THE RAHNUMA

A weekly Armeno-Turkish Paper

Editor Rev. H. K. Krikorian

Bible House

Constantinople

Turkey

Ե Լ Բ Ա Ի Թ			
Սենկվի ապօնէ պէսկչի	40	Դրոշ	
Աւերիգա իյիւն	2	Տօլար	
Ինկիլթերա իյիւն	8	Շիլին	
Մեմուլիֆի բաիրի իյիւն	10	Յրանֆ	
Պոսկերի 40 փարա			
Իրանլար, մուվաֆրօ ֆիյաթլա			

TERMS			
An. Subscrip.	Ps.	40	
U. S. A.	\$	2	
England	Shils.	8	
Other countries	Frs.	10	
—o—			
Single Copy	40	Paras	
—o—			
Advertising rates on application			

ՐԱՀՆԻՄԱՆԸ Ն ԻԼԱՆԼԱՐԸ

1. Բահնիւմանըն Ամերիգատա եալընը մէսուլ աճէնթի Նիւ Եօրպտա Messers S. Telfeyan & Co. (114 Fifth Ave. New York City.) տիրէր: Պիլ ճիւմլէ սըփարըչար վէ ապօնէ պէտէլլերի միւմաիլէյի էֆէնտիլլէրէ կէճնտէրիլլիսէ պիղէ եէթիլլի: Ճէնուպի Ամերիգատա պուլունան ապօնէլլերիմիզ տաիի քէնտի հիսապլարընը Թէլֆէեան էֆէնտիլլէրլէ Թէսվիյէ էտէրլլէրսէ պիղէ տահա սուհուլէթլի օլուր:

2. Թիւրքիատա պիղէ տօղրուտան սըփարըչ վէրէնլէր՝ պէտէլլինի փօսթափուլու (պաչգա նէվ փուլ կէճնտէրիլլմէսին, անճագ 1 ղրչլըգ եա եիրմի փարալըգ փօսթափուլու օլսուն) եա տա մանսա փօսթ Թարիգիլլէ կէճնտէրէպիլլիլլէր:

ՐԱՏԵՄԻԻՄԱ

ՏԻՆԻ, ՍԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՃԻԼՏ 4

ԻՍԹԱՆՊՕԼ, ՅՈՒՆԻՍ 26, 1914.

ԼՊ 26

ՊԵՆՏԻ ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ԶԱՖԵՐ ԱՏԷԹԻ

ՏՐ. Ա. ԼՈՐԵՆՍ ԼՈՒԻԷԼ

(Հարկըրս սարկիֆուռուրը րեխի)

Տօգուհտուղու հէր շէյի ալթունա թահվիլ էտէր աէյէ խման օլունան «Ֆէյլէսօֆ թաշը», գուրունը վիւսթատա ֆէվգէլատէ խահիլէ արանըրը խտի: Պիր չօգ ատէմէր անը պօւլ-մագ իչին հայաթլարընը աշընտըրտըլար վէ չիւպհէսիգ պիր չօգլարը տա քիմէսվի թէճ-րիպէլէրլէ անը էլտէ էթմէյէ չալըւըր իքէն պէրնաւա օլտուլար: Ֆազաթ աճէպա ալթու-նըն նէ՛ ֆախէսի վար տըր: Ինսանլար անըն-լա իսթէտիքլէրի շէյի էլտէ էտէպիլտիքլէրի իչին անա հասրէթ չէքէրլէր: Ֆազաթ էկէր պիր քիմէ, հէր թէչէպիլէս էթալի շէյտէ մուվաֆֆազ օլմագ ատէթինի վէրէպիլէճէք պիր թըրսըմ էլտէ էտէպիլրսէ, պու պիր «Ֆէյլէսօֆ թաշը»նտան տահա ֆախէլի օլուր, զիրա պու թաշլա անճագ պիհատտ վէ զանի ալթունա մալիք օլաճագ տըր, հալ պու քի ալթուն իլէ սաթուն ալընամայան պիր չօգ մուվաֆֆազիլէթլէր վար տըր:

Պու մէչուր «Ֆէյլէսօֆ թաշը» հազգընտա խաթըրլարա իքիսլաւ վարիտ խտի: Պիրինճի պէօյլէ պիր շէյ մէվճուտ մը տըր: Իքինճի, պու նա՛սըլ էլտէ էտիլէպիլր: Շիմտի պիլ պիլիրիգ քի պէօյլէ պիր թաշ մէվճուտ տէյիլ խտի վէ պինաէնալէյն անըն նա՛սըլ էլտէ էտիլէպիլէճէ-յինէ տալի օլան սիւալ տալի ֆախտէսիգ տիր: Ֆազաթ, տահա զիյատէ գըյմէթլի օլան

մուվաֆֆազիլէթ էախօտ զաֆէր սըրրը օլան գուվվէթ մէվճուտ օլմատըղը պու տէրէճէ մու-հադգա՛գ մը տըր: Հէր հանկը պիր քիմէ թապիի պունա չու սուրէթաէ ճէվապ վէրիպ աէյէճէք տիր քի, էկէր սէն րազիպինտէն գուվվէթլի իսէն, աղըրլըգ գալտըրմագլըրգտա անը մագ-լուպ էտէճէքսին, էկէր տահա չափուգ գօշա-պիլիլ իսէն հարըշտա գազանաճագսըն, էկէր տահա մահիր իսէն անը կէչէճէքսին, ֆազաթ էկէր սէն տահա զաֆ, տահա աղըր հարէ-քէթլի վէ տահա պուտալա օլուրսան, հիչ պիր մուվաֆֆազիլէթ ուսուլը սանա հարտըմ է-տէմէզ, Նիթէքիմ, զէնկին օլուրսան ալթու-նա մալիք օլուրսուն, լաքին ֆազիր իսէն մալիք օլամագսըն վէ հիչ պիր Ֆէյլէսօֆ թաշը անը սանա վէրէմէզ:

Պու պիր տէրէճէյէ գատար տօղրու իսէ տէ հազիգաթըն թէմամը տէյիլ տիր: Մուհարէ-պաթ թարիխինտէ, օրտուլարըն մաղուպի-յէթլէ գուվվէ ի մանէվիլէլէրինին գըրըտը-ղընը, վէ պունուն իսէ օլ պիր մուհարէպէտէ գազանմագլըգ ինթիմալընը տահա ազալթար-ղընը, էախօտ անլէրին զաֆէր իլէ տահա զի-յատէ ճէսարէթ ալտըզլարընը վէ հիւճիւմէ-րինին մուգաւվէմէթ օլունամայաճագ տէրէճէ-տէ չէախօ օլտուղունու չօգ տէֆա օգուլու-լըգ: Մէքթէպ թալէպէլէրի Կեսսարըն տալիմա մուգաֆֆէր օլան Օնունճու թապուրու հազ-գընտա օգուլուլ տըրլար: Վէ պիլ ւախի զէ-մանըմըգտա, «Չինլի» Կօրտօնըն ֆէթհ օլուն-մագ օրտուսու հազգընտա իչիթմիլիգ, թա-պուրլարըն զալիպ օլմասը, վէ թէքրար զալէ-պէ իչին իւմիտ էթմէլէրի, չիւպհէսիգ անլէ-

ընդ մահաբերիս իսթիտատընը վէ մուվաֆֆա-
գիյէթ ֆուրսաթընը արթըրըր։ Տիկէր թա-
րաֆտան անլէրին մաղլուպ օլմասը վէ մաղ-
լուպ օլմաղը մէմուլ էթմէլէրի, պիր զաաֆ
ուհսուրու տըր։

Տէմէք, պիր օրտուտա զաֆէր ատէթի տէ-
նիլէ պիլէն պիր հալ վար տըր քի պուռնուն
մուհարէպէյէ թէէսիրի ազլիմ տիր։ Պիր օր-
տու հազգընտա սահի՛ օլան, պիր ինսան հա-
խօտ պիր օղլան հազգընտա տախի սահի՛ տիր։
Պիզ թէճրիպէ իլէ պիլիւրիզ քի, զազանմազ-
լըզ մէմուլ էտէն վէ ալէսսէվիլէ գազանմըչ
օլան պիր քիմսէնին՝ տահա չօգ գազանմասը
միւնթէմէլ տիր։ Վէ յէզա, պիր քիմսէնին
մաղլուպ զաազընա էմին օլմասընտան մէյ-
տանա կէլէն մէյուսիյէթ վէ ֆիւթուր, ֆէնա
պիր իմարէ տիր։ Պիզ չօգուզա քէյֆիլ վէ չա-
թըր օլմաղլըր թաւսիյէ էտիպ ֆուրսաթլա-
րընըն միւստիա օլտուղունու սէյլէյէրէք քէն-
տինի թէյվիզ էթմէյէ չալըչըրըզ, զիրա պիլիւր
իզ քի, գազանմազլըզ իչլան գուվլէթլի պիր
իւմիա օլմասըրգճա, զալէպէ ինթիմալը փէք
ազ տըր, հաթթա սասէճէ պիր դուվլէթ
թէճրիպէսինաէ պիլէ պուռնուն էփէյի թէէսիրի
վար տըր վէ պու թէէսիր փէք էնէմիյէթսիզ
տէյիլ տիր։ Պու կիպի միւհահասէլէրտէ
պու «Ջաֆէր ատէթի» նազարը տիզգաթտան
տուր թութուլմամալը տըր։

Քէմալա էրմիչ ինսանլարըն հափմագտա
օլտուղու տիլէր միւհահէտէյէրտէ, հանի հա-
յաթ միւհահէտէսինաէ տախի սըրֆ ֆիզիքի
հախօտ ազլի դուվլէթ անճազ ունսուր-
լարտան պիրիսի օլուպ, օ տախիլէրաէ մու-
վաֆֆաղիյէթ իչլան տախի զաֆէր ատէթինին
փէք պէյիւք պիր թէէսիրի վար տըր։

Միւհահէտէ կէրէք տիկէր ինսանլարլա վէ
կէրէք թապիաթըն մուհանիա գուվլէթլէ-
րիլէ օլտուն, ֆարզ էթմէլ, մուվաֆֆազ օլ-
մազ իչլան քէնտի գուվլէթինէ իման էտէն
վէ հափմաղա ազմ էթաիլիչէյէրի իճրա էթմէ-
յէ ալըչմըչ օլան իւմիսվսր պիր քիմսէյէ
նիսպէթէն, մէյուս վէ մէֆթուր օլուպ ճէսա-
րէթինի զաիպ էտէն պիր քիմսէնին մուվաֆ-
ֆաղիյէթ ֆուրսաթլարը փէք ազ տըր։ Խիւ-
լաոա, էօմր միւհահէտէսինաէ մուվաֆֆազ
օլմազ իչլան լաղըմ օլան գապիլիյէթլէր, ֆի-
զիզի վէ ազլի վէ այնի վաղթտա մանէվիտիր-
լէր։ Խաասիլիյէթլէր հէր հալտա վէ հէր ինթի-
մալտա, մուվաֆֆաղիյէթի թէէմին էթմէյէր,

լաքին մուվաֆֆաղիյէթ վէ ատէմի մուվաֆ-
ֆաղիյէթ ինթիմալլարընըն միւսալի օլտուղու
սըրալարտա, մուվաֆֆաղիյէթ ինթիմալընը
փէք զիյատէ արթըրտըզլարը կիպի, պազէն
տախի ֆէվզէլաաէ աքսի վէ թէրս կէօրիւնին
անվալաա պիլէ զալէպէյի չալտըրըրլար։ Մա-
նէվի իաասիլիյէթլէր՝ անա մալիք օլան քիմսէյէ
տիա տիրլէր։ Անլէր կէչիճի օլմաղլա տախի
տիրլէր վէ սաիր վասըթալարլա միւսքին օլ-
մաղան պիր չօգ սըրալարտա ինսանա մուվաֆ-
ֆաղիյէթ զազանտըրապիլիլէր։ Պու իաասիլիյէթ-
լէրէ մալիք օլան քիմսէ իչլան մուվաֆֆա-
ղիյէթ ատէթի հէօքմիւնէ կիրմիչ տիր։ Խիւլա-
սա, զաֆէր ատէթի մէվճուա օլուպ ֆէյլէ-
սօֆ թաչընտան տահա միւհասիր տիր։

Ջաֆէր ատէթի նա՞սըր էլտէ էտիլէպիլիւր
սիւալընա վիլիլէճէք ճէվապ փէք ստտէ տիր։
Պու՝ ալէտտէվամ զաֆէր գազանմաղլա էլտէ
էտիլիւր, զիրա տախիա զալիպ օլան քիմսէ,
զալիպ օլմազ ատէթինէ տախի մալիք տիր։
Շիւպէսիզ պու անճազ գօլայ չէյլէրի թէճ-
րիպէ էթմէք ատէյի տիր։ Պու սուրէթլէ ան-
ճազ տէյէրսիզ, ուճուզ զալէպէլէր չալընապի-
լիւր։ Պիր զըյմէթի հաիզ օլան զալէպէ ատէ-
թինի էլտէ էթմէք իչլան կիւճ զաֆէրլէր գա-
զանմալը տըր։ Պիր չօգ սէնէլէր էվլէլ, տօսթ-
լարըմտան պիրիսի՝ չափուզ եիւրիւմէք ատէ-
թինէ մալիք օլմազ արղու էտէն պիր քիմսէ-
յէ՝ «Էկէր տախիա էլինտէն կէլաիլի գատար
չափուզ եիւրիւրսէն, թէտրիճէն չափուզ եիւ-
րիւմէք ատէթինէ մալիք օլապիլէճէքսին» ատէ-
տի։ Վիւհուտունուն վէ ֆիքրինին պիւթլան
գուվլէթլէրինի իչլէթմէք իչլան տախիսի սու-
րէթաէ ճէհտ էտէն պիր քիմսէ՝ էվլէլէ մա-
լիք օլտուղունտան տահա ֆազլա պիր գուվ-
լէթ չըգարապիլմէք գապիլիյէթլինի թէրազգի
էթաիրմիչ օլուր։ Վէ պիր ատէֆա պու ատէթ
էլտէ էտիլտիքալն սօնրա, պու գուվլէթի իս-
թիմալ էթմէք գօլայ պիր մէսէլէ օլուր։

Պիր չօգ ատէմէլէր, հափմաղա միւղթէտիր
օլտուղլարը վէ հախօտ օլապիլէճէքլէրի չէյլէ-
րի հափմագտան նէ գատար ուզազ օլտուղա-
րընը պիլմէլլէր, վէ փէք ազ ատէմէլէր հափ-
մաղա տալէթ օլտունտուղլարը չէյտէ պիւ-
թլան գուվլէթլէրիլէ չալըչըրլար։ Հալպու
քի մուվաֆֆաղիյէթին սըրըրլարընտան պիրի-
սի տէ իչլէ պու, հանի հափըլաճազ իչլէ պիւ-
թլան գուվլէթլէ սարըմազ տըր, տիկէրի ի-
սէ օ իչի հափապիլմէք իչլան միւքէմիլ սու-
րէթաէ հազըրլանմըչ օլմազ տըր։

Կեանքն Յոսելիմ թաղութաւ քեօր գըրըճ-
յախա մուհարէպէյէ կիրմէպէյէ խաի: Պիր մու-
հարէպէ իշխան հազըրըճ՝ զափէրին նըսփը
տըր: Իգթիսարը պիւնիսպէ տահա ազ ուան
պիր չօղ ալօղաթլար՝ վազըւալարը զարչըւա-
թընտա պուլունան փարլազ ալօղաթլար-
տան տահա էյի պիւլաթլէրի իշխան տալաւա-
րընը դաղմնմը՝ ասրլար: Պիր մէսէյէ հազըն-
տա պիւնիսպէ չօղմն ճիւմիէ չէյլէրէ վազըֆ ու-
մազ ոսանճըր ոլուպ, ուսթալըզ վէ պախիտ
իթիմառ էթմէլքլիքաթն տահա ազ ճալիպէյի
տիր: Հալ պու քի, մուվաֆֆադիյէթին պինա
ոլունտուզու թէմէլ պու տըր: Էլէր սէն,
հախանազըն իշան մուվաֆֆադ ոլմազ մազ-
մէտիյէ հազըրընմը իսէն, իսամընըն գուվ-
վէթի ոլմասընըն վէ հախա ֆէթի ոլունա-
ճազ միւլքլիսթին պէյիլք ոլմասընըն էհէմ-
միյէթի եօղ տըր: Վէ դաթի տադիգէ կէլտի-
յինտէ տօթլար՝ զահիրէն օ դատար ճէհտէ
լայըզ կէօրիւմէյէն պիր իշէ պիւթին դուվվէ-
թինի սարֆ էթտիյինի կէօրիսնէ, սէնին կվ-
վէլնէ զանն էթտիյէթինտէն տահա գուվվէթի
պիր առէմ ոլտուզունա էմին ոլտուզլար տըր:
Ջաֆէր առէթինի էլտէ էթմիշ ոլտուզընը
նիհայէթ պիր կիւն կէօրէնէքսին:

(Եւրոպիայի Գրականներն)

ԱՀՎԱԼԸ ՀԱԶՐԻԷ

Վիլյամսը շարգիյէսէ Էրմեկի մեմուրարըն
նիսպէթի.— Թանին զաղէթաւը. Ագասաւս
զաղէթաւընտա Վրամեան էֆ հին պու մէն-
լէյէ տաիր նէյր էթմիշ ոլտուզու պիր մէզալ-
յէ ճէվապէն պիր պաշ մէզալէ նէյր էթմիշ
տիր: Թանինին մէզքիւր մէզալէսինին մուհիմ
ֆըզրալարը պէր վէնն ի զիյր տէրճ ոլունտը:
«Ագասաւս զաղէթաւընըն կէչէն կիւնքի
նուսիսինտէ, «Էրմէնիսթան իսլանաթը վէ
միւֆէթթիլէր» իւնվանըյա Վրամեան իմ-
զասըյա պիր մէզալէ ինթիլար էթտի Մէզալ-
նին մէզալընը Էրմէնիլէրին զիլայաթ ը չարգի-
յէտէ ալվէթ մէմուրիյէթլէրին նիսպէթ իշ-
թիւրալարը թէչքիլ էտիլորտը: Սահիպ ի մէ-
զալէ տէյօր քի, Էննի միւֆէթթիլէր էրպալը
լիյազաթտան ոլմայան մէմուրլարը իրարձ
վէ Էրմէնիլէրէ մէմուրիյէթ ինզար էտէնէք-
լէր տիր: Ժանտարմա վէ փօլիսին նըսփը Էր-
մէնի ոլմատըզա, թափու վէ թահիրը ի նու-

ֆուս իտարէլէրինէ Էրմէնիլէր միւնասաֆա-
թէն իշթիւրաք էթմէտիքնէ, մէհաքիմ վէ զը-
րասթ պանդալարընտա մէմուրլարըն հարըն
Էրմէնիլէրտէն ինթիսապ ոլունտալըզա, նէ
Էրպալը ճէրպիլին թէվլիֆի, նէ իտարէ իշ-
լէրի, նէ տէ մէհաքիմ մուամէլաթը, խիւլա-
սա հիշ պիր շէյ Էրմէնի կիրմէլ:

Մէզալէտէն անյալըն մանա Էրմէնի վա-
թանտալարընըն օ հէվալիտէ ալվէթ մէ-
մուրիյէթլէրինէ զապուլարը տըր: Էլէր մազսէտ
Էրպալը իսթիհազա հազընը վէրմէք իսէ,
պունու հէրքէստէն էվվէլ պիլ թէրվիճ էտերիզ:
Վաթանտալըզ սըֆէթի պու մէմէլէքէթտէ
Օսմանըյա հէր խըտէմաթ ը ումուրիյէնին
իֆառը իշխան պիր հազը ը իշթիւրաք պախ-
էթմիշ, պու հազըն տա գանունը էսասի
սարիսէն քէնտի զաման վէ քէֆալէթի
ալթընա ալմըն տըր: Անճազ հէր հազը
կիպի պու հազը տա մուզայէտ տիր: Վէ
գանունը էսասի պունուն իշխան «Էնիլիյէթ վէ
զապիլիյէթին չարթ ոլտուզունու կէօթէրի-
յօր: Ջաթէն ֆաալիյաթ տա իսպաթ էթմէյօր
մը քի, Օսմանը իտարէսինին զայր ի Միւսլիմ
վաթանտալարա մէմուրիյէթ խուսուսընտա
թէլմին էթտիյի հուզուզը հիւրրիյէթ տիւնեա-
նըն հիշ պիր նօթաւընտա հօղ տըր: Քիմսէ
ինքեար էտէմէլ քի հիւլ իւմէթին հէր չիւպէ-
սինտէ, էն ուֆաղընտան էն պէյիլքիւնէ գա-
տար հէր մէմուրիյէթ հէր քէսէ ալըզ տըր:
Իսթանպուլտա վէ Պաղատտա ոլտուզու կի-
պի, վան վէ Պիթիս վիլայէթլէրինտէ տէ Էր-
մէնի վաթանտալարընըզտան թալիպ ոլան-
լար վէ Էնիլիյէթ վէ զապիլիյէթի կէօրիւլէնը
միւլթէլիֆ մէմուրիյէթլէրէ թային էտիլէպի-
լիյօրլար: զայր ի Միւսլիմտէն մէմուրլարընը
իսթէնիլալիյի գատար չօղ ալէլ իսէ, պունուն
զապանաթընը—քի պիլիմ իթիզատընըզա պու
պիր մէզիլլէթ տիր, Էննէ զայր ի Միւսլիմէրտէ,
օնլարըն ըզալէթիսիլիյինտէ արամալը տըր:
Սէնաաթա, թիճարէթէ, սէրպէսթ մէսլէքլէրէ
վազֆ ը հայաթ էթմիշ վէ ալվէթ խըտմէ-
թինէ ալըզամըն ոլտա զայր ի Միւսլիմէր պու
կիւն թապի տիր քի մէմուրիյէթլէր իշխան
լազըմ կէլէն անտըրա քեաֆի տէրէնէ մալիք
ալլիլ տիրլէր: Ժանտարմա վէ փօլիս կիպի
իւլթէթ վէ իսթիսաթա փէք տէ օ գատար
իսթիսաթ հիսս էթմէյէն մէսլէքլէրէ կէլիննէ,
միւթէատաթա թէճրիպէլիլիյէ անլատըզ քի
զայր ի Միւսլիմ վաթանտալարընը պունլարա

տա րադպէթ էթմէյօրլար : վաստթ մախէթ էմէյինէ տյմայան պիր մէսլէքաէ օնլարըն նէ գատար հազդը վար իսէ, պիղիմ տէ հայրեզի էն- լիյէթ վէ լիյազաթ էթօրմէտիյիմիզ քիմնէլէրի մէմուրիյէթէ ալմամազտա օ տէրէճէ հագգըմըզ վար տըր : Հէլէ նիսպէթ մէսէլէսի տէվլէթ մի- մուրիյէթլէրինտէ առա մէվղու ի պահս օլմամազ : Եանըզ ինթիխապը էհալի իյէ թփլանան մէճ- իսլէր հազգընտա ճարի վէ էֆրատըն հուգուզը սիյասիյէլէրինտէն միւթէվլէլիտ օլան նիս- պէթ զախտէսինի մէմուրիյէթլէրէ տէ թէչմիլ էթմէք առէմ իչիւն մէմուրիյէթ իհտասը թար- զընտա պիր թէքլիֆ ի զարիպ օլուր քի, պու- կիւնէ դատար պիղաէ նասըլ շայան ը դապուլ կէօրիւմէտի իսէ, պուռնտան օնըրատա էօյլէճէ իլթիֆաթա լալըզ օլմայաճազ տըր :

Որւնաա իքի մէսլէլի հանի իպանաք վէ մեմուրիյիք մատալէրինի եէքտիկէրինէ պա- րըշտըմազսըզըն միւլահազա էտէճէք օլուր- սադ տէյէճէլիզ քի, մէմուրիյէթ պահսընտա նօղթա ի նազարըմըզ էնլիյէթ վէ լիյազաթ- տան, իլթիֆաթ վէ րադպէթտէն պաշղա պիր շէյ տէլիլ տիր : Նէ զայր ի Միւսլիմ տիր տէյէ պիր վաթանտաշը հուգուգուռնտան մահրոււմ էթ- մէք, նէ տէ մահզա մէմուրիյէթէ թալիպ օլ- տուղու իչիւն էնլիյէթէ պազմազսըզըն հէր րասթ կէլէնի խըտմէթ ի տէվլէթէ ալմազ խաթըմըզտան կէչմէզ, Տիւն տէ, պու կիւն տէ, հարըն տա մէսլէթիմիզ պու տըր վէ պիւթիւն ճիհան թէսլիմ էտէր քի պու էն սօղրու պիր մէսլէք տիր :

Թիւրքիա վէ Եռնանիսքան միւնսսէպարը.— Թիւրքիա վէ Եռնանիսթան միւնսսէպաթը- նըն ալմըջ օլտուղու սօն կէրկին շէք վէ Մ. Վէնէզէլօսըն Եռնան փարլամէնթօսըն- տա Թիւրքիա ալէյհիտէ իյրատ էթտիյի շէտիա նութզ միւնասլպէթիյլէ Քանիկ «Եռնան թէհտիտէրի» սէրլէվհասըլա նէչը էթմիլ օլ- տուղու պիր մէգալէտէ չու միւթալէաթը պէ- յան էտիյօր : «Ղաշ» ի գապիլ ի քաւիլ ճիւղիյէր սեօյլէմիք իսթէմէյէն Եռնան պաշ վէքիլի Մ. Վէնէզէլօս աչըդտան աչըդա թէհտիտի թէղամմիւն էտէն սօն սէօզլէրիյլէ իքի մէմէ- քէթին միւնսսէպաթը միւսթազպէլէսի արա- սընտա զայր ի գապիլ ի իմլա պիր ուչու- րումուն իլք գազմասընը վուրմուշ օլույօր : Վէ պու սուրէթլէ պիր հարպ իլթիմալը-

նըն ուֆուգը մուգատաթրաթտա դարարողընը կէօսթէրմէք իսթէյօր : Հալպուքի Եռնանիս- թան իչիւն պէօյլէ պիր հարպա կիրիշմէքտէ հիչ պիր մանա օլմատըզը կիլի պիր ֆախաէ մէլհուզ պուլունմատըզըն տա Մ. Վէնէզէ- լօսըն անլամասը լալըմ կէլիւրտի : Հիւքիւ- մէթ ի Օսմանիյէ քէնտիսինի էֆքեարը ու- մումիյէ միւլահէնէսինտէ հագգսըզ կէօսթէրէ- ճէք չիքեայաթըն ապ ու խաստան արի օլ- տուղունու պիւթիւն ճիհանէ գարը իսպաթ էթմիլ, պինաէն ալէյհ հուգուգուռնա թէմամէն էմին տիր : Եռն հալտէ Եռնանիսթան էտէ- ճէքաէ սէպէպսիզ պիր հարպ էտէճէք տէմէք տիր : Փազաթ պուռնու եափարքէն տէ քէս- կին սիրքէնին քէնտի գապընա դարար վէրէ- ճէյի հագլիգաթընը Եղանայը տօսթլարըմըզըն խաթընա կէթիւմէյէ լիւզոււմ կէօրիւյօրըզ :

Պիզ աիւն տէ սէօյլէտիք, պուրատա հարպա թարաֆտար պիր հիւքիւմէթ օլմատըզը կիպի հարպստն գօրգաճապ տա պիր ֆէքտ եօզ տըր :

Աչըզ գոնուշալըմ. մագստա կիւրիւլթիւ եափմադ իսէ պուռնտան պիզաէ գօրգաճապ քիմաէ եօզ տըր : Եօզ էյէր մագստա հապիգա- թէն կէօրիւշմէք վէ անլաշմադ իսէ օնըն եօ- լու վէ չարէսի պու տէլիլ տիր :

Իգսաւ զաղէթասը տախի «Պիզտէքի իթի- տալ, Եռնանլարտաթի ասապիյէթ» սէրլէվհա- սըլա նէչը էթմիլ օլտուղու պիր սէր մէղալէտէ Եռնան զաղէթալարընըն թէհտիտաթիլ նէչ- րիյաթընտան, հիւքիւմէթին մուհաճէրէթի մէն էթմէք իչիւն սարֆ էթտիյի ճիտտի վէ միւլ- ֆիդանէ զայրէթլէրինտէն պահս էթտիքտէն սօնրա, չու սուրէթլէ տէվամ էտիյօր :

«Հիւքիւմէթին ատիլանէ, ինսանիյիթիէր- վէրանէ, միւլֆիգանէ պու կիպի թէտապիլէրինէ գարը, էվրօփանըն» Եռնան հալարալարընտ ալտանմայաճազլարընտան չիւպհէ էթմէյիզ : Անճապ ճանըմըզ սըգան պիր շէյ վարսա օ տա պիր թագըմ սաֆտիլ ատէմլէրլէ, հէր շէյի քէնտիլէրինին մուվաֆֆապիյէթինտէն ատտ էտէն Եռնանիլլուր թարաֆընտան հիւքիւմէթին պու իճրատըլ հագգըլա անլաշըմամասը վէ եա թիլէվիլ էտիլմէքտէ պուլունմասը տըր : Պու Եռ- նանտան գօրգուպ մուհաճէրէթի մէնէ չալըշտը- ղըմըզ ֆարզ էտէնլէր թախմիլէրինտէ փէք զիյատէ ալտանմըջ օլուրլար : Հիւքիւմէթի սէնի- յէնին հարաքեաթը՝ ճիտտի, նամուսըն վէ տ- տալէթիէրվէր հիւքիւմէթլէրին եափմազա մէճ- պուր օլտուղու թէտապիլէրտէն տիր, պուռնա

Վրնէղէլօրն պէյանաթընտան ալլարճա էվվէլ պաշլանմը տրր: Եռնանլըլար չիմար իսթէ-տիքլէրի կիպի թէվիլէ չալըսընլար, պաղը-րըպ չաղըրսընլար, պիղի հարպ իյէ տէ թէն-տիտէ գալըրսընլար: Պիզ սիւքիւն վէ սիւ-քիւթ իյէ վաղիֆէմիլի հափաճաղըզ: Մէտէնի պիր մէմէքէթին, ատիլ պիր հիւքիւմէթինէ հաղըրսընլար թէտպիրլէրի իֆա վէ իքմալ է-տէճէլիզ: Հարպա կէլինճէ, . . , էկէր Եռնանլը-լար սահիւտէն հարպը իսթէյօրլարսա պաղըրսը-չաղըրսընլար հէրաէ օրթայա չըգսընլար: Պիզ տէ Ալլահըն ինայէթլիլէ վաթսընմըզը վէ հու-ղուզումուզու միւսաֆէատան նէ աճիզ, նէ միւճթէնիպ իզ: Զէմանը կէլիրսէ պունու ֆիլ-լէն տէ իսպաթա հաղըր ըզ:

Բուսանիս իսնասա եփիշնկի. — Արնավաւ-լուզ մէսէլէսինին կիրմի: Օլտուղու սոն վէխիմ չէքլ վէ հալտան էվրօփա գոնէրինին սէլա-մէթիլ չըգապիլմէսի իչիւն Նիյր իսք զաղէթա-սը՝ Բուսանիսըն էվրօփա նամընա Արնա-վուտուղա միւսէլլահէն միւսաթէլէսինի վէ օրտա սուլհ ու տապիչի թէէսիս էթմէսինի թէքիլֆ էտիյօր: Նիյր իսք զաղէթասը տէյօր քի, «էվրօփա գոնէրթի» Արնավաւտուղա ումու-մի պիր մագսէտ իչիւն պէնէլմիլէլ պիր օրտու կէօնսէրմէքտէ — պու օրտու կէրէք պիւթիւն տիւվէլ ի մուաղղամա վէ կէրէք հալընըզ Ավսթրիա վէ իթալիա թարաֆընտան թէր-թիպ էտիսին, ֆարզ էթմէզ — մուհիմ մահ-ղուրլար կէօրիւյօր: Իթալիա վէ Ավսթրիա արասընտաքի միւնասէպաթ Արնավաւտուղա թէալիւգի իթիպարըլլա ֆէվղէլատէ կէրկին-լէշիլ տիր վէ պինաէն ալէյհ արալարընտա պիր միւսաստէմէ մէյտանա կէթիրմէք իչիւն պու կիպի ուֆազ պիր վէսիլէ իքթիֆա էտէ-պիլիր: Հալպուքի Արնավաւտուղուն ինթիյա-ճը զարուրի վէ միւսթաճէլ տիր: Պինաէն ա-լէյհ, միւշքիւթը հալլ էթմէք իչիւն էն էյի թարիզ, զանըմըզա կէօրէ, Բուսանիա օր-տուսունուն իսթիմալ օլունմասը տըր, թա քի Արնավաւտ օրտուսու թէշքիլ վէ թանղըմ օ-լունարազ հէնի տէվլէթտէ նիզամ վէ տապի-չի մուհաֆազա էթմէք իչիւն ժանտարմա գուվվէթլէրինէ հարտըմ էտէպիլէճէք պիր հա-լա կէլսին: Էկէր Բուսանիա օրտուսու իսթի-մալ օլունուրսա, պէնէլ միլէլ պիր օրտու սէվգի իչիւն օլան իթիրազարըն հիչ պիրի

վարիտ օլամազ: Թէչէպպիւսին մէսարիֆի, էն զիյատէ մէնֆատթար իքի հիւքիւմէթլէր հալինտէ Ավսթրիա վէ իթալիայա թահմիլ օ-լունմալը տըր: Զիրա էվրօփա պու իքի տէվ-լէթ մէնֆատթը վէ անլէրին արասընտա սուլհը սաղլամազ իչիւն քէնտիլէրին թէքիլֆի իւ-զէրինէ Արնավաւտուղու իհասա էլլէտի: Թէճ-րիպէ չիմտիյէ գատար չօզ մուվաֆֆազ օլ-մամըլ տըր վէ էյէր պու էճնէպի սիւնկիլէ-րիլլէ իտամէ օլունաճազ իսէ, հիչ տէյիլ մէ-սարիֆինին պու իքի տէվլէթ թարաֆընտան թէսիլլէ օլունմասը հաղղանիլէթէ մուվաֆըղ տըր: Փրէնս Ուիտի վէ անըն հիւքիւմէթիլինի մուհաֆազա էթմէք վաղիֆէսինի Բուսանիայա թէվաի էթմէք լէյհինտէ չօզ չէյլէր սէօլլէնէ-պիլիր: Էվվէլա Բուսանիա սոն վէզայի միւ-նասէպէթլիլէ իսպաթ էթտի քի, Պալզանլարտա փօլիսիլ էթմէք վաղիֆէսինէ փէք զիյատէ մուվաֆըզ վէ միւսթահազ տըր: Կէրէք ա-տէմ վէ կէրէք փարա ճիհէթլիլէ տիկէր Պալզան տէվլէթլէրինէ ֆաիզ տիր: Սօնրա հէնի Ար-նավաւտ գրալը փրէնս Ուիլլըմ իլէ Բուսանիա գրալընըն ագրապալըղ տիկէր պիր միւնասէ-պիլէ տիր: Շիմտիքի գապինէ Մէպուսանտա մուհիմ պիր էքսէրիլէթի հալիլ տիր, պինաէն ալէյհ պու կիպի պիր թէչէպպիւս ալէյհին-տէքի իթիրազաթը տէֆ էտէպիլիր: Պուն-տան մատա էվրօփա նամընա Արնավաւտուղա տա իչլէմէք իչիւն Բուսանիայա վէքեալէթ վէ-րիլմէսի անըն Պալզանլարտա փրէսթիթիլի թէգիտ էտէճէք վէ Բուսանիա օրտուսու էվ-րօփա քիսէսինտէն պէտահիհալա պիր մանօլ-րա հալմըլ օլաճազ: Բուսանիա օրտուսունուն իսթիլտամըլ էվրօփա նօգթա ի նապարընտան Արնավաւտուղ մէսէլէսինի մուհաթ օլտուղու պիր չօզ թէհլիքէլէրտէն գուրթարաճազ արր: Պիր տէֆա փրէնս Ուիլլըմըն չախսը վէ աիլէ-սի միւհասիր սուրէթտէ մուհաֆազա օլու-նասիլլէճէք, սանիլէն Բուսանիա հաղպընտա սի-լասի էնթրիզ վէ արաղիճէ ինթիրասաթ իս-նատ օլունամայաճազ, վէ նիհայէթ հալընըզ պիր միլլէթէ մախսու օրտու օլտուղը ճիհէթլէ տահա չափուզ իչ կէօրէճէք տիր: Էվրօփա տա Բուսանիայա պու թէքիլֆի, աիլլէլ ի մուաղղամատան պիրինին վէ ետա պիղզաթ փրէնս Ուիլլըմըն թէչէպպիւսի իւզէրինէ հափապիլիր: Էկէր պու ատըմտան նիսպէթէն էն չօզ ֆաիտէ թէէմին օլունապիլլէճէքաէ, վաղթ ֆէվթ օլունմագսըզըն իճրա էտիլմէլ տիր: »

Պրահայա, Ռուսիա, Լինկոլնքիրա.— Նէյշըն դաշ-
թաւը, Պրանսատա սօն գապինէ պուհրանըն-
տան վէ անըն էսպապընտան պահա էթաիք-
տէն սօնրա մէսէլէյի Իթիլաֆը միւսէլէս
նօգթա Ի նազարընտան սէյր էտիպ չու միւ-
թալէաթը պէյան էտիյօր։— «Պու Պրանսոյ
պուհրանընտա, պիղ, էվրօփա skelovayut
իլէ մէնպաը ըռսիա օլան պիր միլիթարիզ-
մին իւք չարիքմասընը սէյր էտիյօրուդ։ էվ-
րօփա թէսլիհաթընըն հէնի սաֆհէսի, պար-
պարըղա սօղրու պու սօն գօշուշ, Պալգան
Իթիլհատընըն թէշէքթիլիլէ պաշատը։ Ալ-
մանլար վէ Ավսթրիալըար, Ռուսիանըն տէյա-
լէթիլէ Թիւրքիայա գարչը թէշէքթիլ էտէն
պու Իթիլհատըն իլէրիտէ Ավսթրիայա գարչը
պէօլիւք պիր Սլավ Իթիլհատը չէքլինի ալա-
պիլէճէյինի տէրհալ քէշֆ էթալիլէր։ Ալման
օրտուսունու թէգլիտի պու էսառ իւզլիլինէ
միւտաֆէա օլունտու։ Մ. փուանգարէ փէ-
թէրսպուրիտա իքէն, Ռուսիա՝ Պրանսոյը
Ֆաալ օրտուսունու թէգլիտ էթմէսի իչին
թազիկ էյլէտի։ Պունա պէտէլ Ռուսիա տաիի
քէնտի տաիմի օրտուսունու, միւթէլաասաիսլէ-
րին պէյանընա նազարէն Իթիլգալաա Ռու-
սիանըն հարպ մանօլրասը թէարրուզի օլաճադ
պիր սուրէթտէն տահա Ֆաղլա պիր նիսպէթտէ
թէգլիտ էյլէտի։ Խիւլասա Պրանսանըն իւզ
սէնէ ապիլիլիլ գանունու Ալման թէսլիհա-
թընա պիր ճէվապ վէ թէտաֆիլի պիր թէա-
պիր տէյիլ տիր։ Պու Ռուսիանըն Շարք սի-
յասէթի էթրաֆընտա տէօնէն մապսէտլէր ի-
չին Իթիլաֆը Միւսէլէսէ ասքէրի պիր թէ-
ֆէվիլիւք վէրմէք իւզրէ Ռուսիանըն տէլալէ-
թիլլէ եափըլան փրօղրամըն պիր զրմիլ տըր։
Պէրլինտէն ինթիչար էտէն իսպէրլէրէ կէօրէ
Ինկիլթէրա տաիի Իթիլաֆըն ասքէրի րապը-
թալարընը թազվիլէ էթմէք իչին սարֆ օլու-
նան զայրէթլէրէ Իթիլաք էթմիլ տիր։ Ֆաղաթ
Սըր էտուըրա կրէյին ալամ գամարասընտա
Մր. Քինկէ վէրտիլի ճէվապ՝ պու նէվ իա-
պրէլէրի թէգլիպ էտէճէք պիր մահիլէթտէ
տիր զանն էտէրիլ։ Ինկիլթէրանըն Ռուսիա
իլէ Պահրի պիր Իթիլհատ գաղա էթմէսի, զայր
Ի միւսթէմէլ, պէլի, զայր Ի գապիլ օլտուղու-
նա րաղմէն, փարիզալէն, Փէթէրսպուրիտան
վէ Պէրլինտէն կէլէն թէլէղրաֆլար անը օլ-
մուշ պիթմիլ պիր չէյ կիպի կէօսթէրիյօրար
Խաի։ Էկէր պու իսպէր սօղրու օլսա մանա-
սը նէ՝ օլաճապ Խաի։ Շու օլաճապ Խաի քի Ի-

Իլաֆ Ի միւսէլէս՝ Տարտանէլտէն կէլի պ
Պահր Սէֆիտէ էնմէսի իչին Ռուսիայա մու-
ալէնէթ էտիյօր։ Սլավ տէլէթլէրինն պա-
շընա կէլէրէք, Ռուսիանըն Ավսթրիայա գարչը
թազիպ էտէճէյի սիյասէթտէ կէրէք Պրանսանըն
վէ կէրէք Ինկիլթէրանըն հիւ պիր մէնֆաաթը
եօգ տըր։ Ֆաղաթ պու սիյասէթի հազըրլաճադ
իչին Պրանսոյը փարասը աչիքէտր սուրէթտէ
Իթիլալ օլունմադտա տըր վէ պիլիմ Ալ-
մանիայա սօն թէգարրիլալիմիւզէ վէ Պրան-
սատա պիր Ալման—Պրանսոյը մուգարէնէթի
վիւճուտա կէթիլմէք իչին օլան Ֆաալ հարէ-
քէթէ րաղմէն, Պրանսա վէ Ինկիլթէրանըն՝
Ռուսիանըն թէճալուզի պիր սիյասէթինէ գա-
փըլըպ կէթիլալալալէրի զանն օլունույօր
Խաի։ Ինկիլթէրանըն չիմաի հիւ պիր հէնի
թէահիւտա ալթընա կիրմէմիլ օլաուղունու
Իթիլնթաճ էտէպիլէճէյիմիլ իմիա էտէրիլ։
Սըր էտուըրա կրէյին ճէվապ պու թէթիլի
պրապըր, վէ էկէր պու ճէվապ Ռուսիա իլէ
պահրի պիր Իթիլհատ թէսալվուրուսու թէք-
ղիպ էտէճէք մահիլէթտէ տէլիլէն, փարա-
մէնթի փէք զիյատէ ալաանըլ օլաճադ տըր։
Ֆաղաթ պիլիլին պու թէլալ վէ րահաթադ-
ըղա սէպէպ՝ էվրօփա միւլաղէնէ ի գուվլաալ,
օլ մէլուն նազարիլէ տիր։ Ռուսիա կիպի նիմ
պարպար պիր տէվլէթին գուվլէթի իլէ փար-
թիմիլի գուվլէթլէնտիրմէք ալաաալըլա թէհ-
լիքէլի պիր Շարք սիյասէթինէ եարալմ էտի-
յօրուդ։ Պրանսատա մէթին պիր ֆըրգա, ա-
սիլիլիլ ֆըրգասը, նիհայէթ թէնվիլ օլունա-
րադ, Ռուսիա իլէ Իթիլհատըն նէթիլէրինէ
գարչը միւճահատէ էթմէյէ պաշանմըլ տըր։
Ինկիլթէրա արասընտա վազաանէթիլէլիլ տա-
հա իսպիլի վէ վազալար տահա զիյատէ ղէյր
Ի մուալլէն վէ գարանըլ իսէ տէ, հինէ տէ,
ույանըլ տուրմադ գարուրի տիր։»

Եռնանկարան Լեհիս հարպ իսքիյօր.— Տիլի
Թիլիլիլալին մուխապիր Ի պահրիսի Եռնանիս-
թանը չիմաիտէն հարպ իչին վէսիլէ արամա-
ղա սէվի էտէն էսպապը իզահ եօլու եազաղը
պիր մէգալէտէ տէյօր քի, «Օսմանլը—Եռնան
պուհրանընըն անսըղըն վէլիմ վէ ֆէճի պիր
չէք վէ րէնկ քէսպ էթմէսինին էսպապընը
Շարքը գարիպտէ ճէրէյան էտէն հատիսաթ-
տան զիյատէ Ինկիլթէրա տէսթիկհանլարըն-
տաքի ինչաաթը պահրիլէնին թէրազըլաթը

միւթէմատտիյէսինտէ տրամագ լազըմ կէլիր: Էօյլէ անլալըլըյօր քի Եոնան սիյասիյունը Թիւրքիա իլէ հայալ տէրհալ զուհուր էտէճէք օլուր իսէ: Ալիքօֆ գրուաղէօրիւնիւն պիւթիւն Օսմանլը ածնանմատընա ալյու հալընըզ մու- վաաֆֆիյէլէլէ մուգալէլէլէ էտէճէյի: լալին սէրի պիր հարաքէթ իլէ օ տօնանմայը սալլր սուրէթտէ մաղլուպ պիլէ էտէճէյի զանաաթընը կէթիւրմիլլէր տիր: Պիր դալ այա գատար Թիւր- քիա իլէ Եոնանիսթանըն վաղիյէթ ի միւթէ- գապիլէ ի պահրիյէսի պիւսպիւթիւն տէլիլէ- ճէք տիր: Հիւքիւմէթ ի Օսմանիյէ 1910 սէ- նէսի խիթամընա տօղրու Վիֆեյս միւլէսսէսէ ի ինչալիյէսինէ Բեշասիյէ իսմի վէրիլլէն 23 պին թօնօլը պիր զըրհլը սըփարըլ էլլէմիլ տիր: Փէք դալըն զըրհ լէվալարըլլա գալիլը օլան պու սէֆինէ 10աալա 13,5 փուսլուգ վէ 16 աալա փուսլուգ թօփլարլա միւլէհէլլա տիր: Բեշասիյէ էլիէվմ սաթի ը ալքիաաա հիւգէնէն միւսհիլ հարալ կէմիլէրինալն պիրի տիր: Թէսլիհաթ վէ թէճհիլաթը իքմալ օլունմագ իւզըէ պուլունույօր: Թիւրքիանըն սըփարը- ջընտան ալ պիր միւստէթ սօնրա Պրաղլիա հիւքիւմէթի 35,500 թօնօ հաճօլ իսթիապի- սինտէ պիր տրէանօթըն իմալը իչիւն Արմըս- թքօնի միւլէսսէսէսիլլէ պիր գօնթրաթօ ագա էթտի քի: պունտաքի չէրաթիլէ կէօր: օ զըրհլը դալէթ գալըն գրուի չէլիք լէվալա- րըլլա մէսթուր օլաճագ վէ տէրունինտէ օն իքի փուսլուգ օն տէօրթ վէ ալթը փուսլուգ հիլիլիլի սէրի աթէլլի թօփ պուլունմագ ի- տի: Պիր դալ այ էվլէլ հիւքիւմէթ ի Օսմա- նիլլէ պու զըրհլըլը օլաուղու կիպի սաթուն ալարագ օնուն սէրիլլէն իքմալը թէճհիլաթը իչիւն Արմսթրօնիլ իլէ այրըճա պիր մուգալէլլէ հալար: Սէֆինէնիլ իքիսի տէ հալըն սօնու- նա տօղրու էնկիլնէ ալըլաճագ պիր հալտէ պուլունմագը հէր քէսճէ մալիւմ օլան պիր քէյֆիլլէթ տիր: Եոնան հիւքիւմէթի իսէ, ինկիլիլ տէսթիկհալարընտաքի իչին նա՛սը կէօրիւլտիւրիւնալն պիսապէր տէլլէ տիր: Օնուն իչիւն տիր քի Եոնանիսթան աւլալըն ինքիլաֆընը պէօլիւք պիր էնտիլէ իլէ թաղիպ էլլէմիլ տիր: Պու հիւքիւմէթ Ալման տէսթ- կիւալարընա հէր նէ գատար պիր թագըմ հարալ կէմիսի սըփարըլ էթմիլ իսէ տէ, պու կէմի իքի սէնէտէն էվլէլ Եոնան ածնանմատընա իլթիհագ էտէմէյէճէք տիր: Սօն այլարաա Աթինա հիւքիւմէթիսին նամ վէ հիսապընա

հարաքէթ էտէն պաղը մէմուրլար սաթլըգ զըրհլը պուլապիլմէք իչիւն պիր չօգ հէրէ պալ վուրաուլար: Եոնանիսթան Րիյօ Եանէյրօ զըրհլըսը իչիւն տա պաղը թէքլիֆաթտա պու- լունտու իսէ տէ, պու կէմիլի ալմագ օնա միւլէսսէր օլմաուր: Պունա մուվաֆֆագ օլա- մալընճա Միւլթէմիա ի Ամէրիկա հիւքիւմէ- թինէ միւրաճէաթ էալէք էն սօն սիսթէմտէ օլմայան իքի զըրհլընըն քէնտիսինէ ֆիւրուլթ էտիւմէսինի թալէպ վէ րիճա էլլէտի: Ամէրի- գա Մէճլիսի Մէպուսանընըն պունա բաղի օլ- մասը վէ Եոնանիսթան թարաֆընտան Ամէ- րիգայը իթմա էտէճէք տէրէճէտէ հիւքսէք պիր ֆիյաթ թէքլիֆ էտիւմէսի հալինտէ իքի զըրհլը իւզէրինէ գաթիպէն Եոնան պայրաղը քէլիտէ օլունմագ տրը: (*) Մամաֆիհ պու իքի կէմի գապիլլէլէ ի հարալիլլէրի իթիպարըլլա տէրաէսի ի իքմալ օլան Օսմանլը արէթնօթ- լարընա մուգալլա օլմաուր: Պունտան մատա օ զըրհլըլար մուհիմմաթ վէ սալր մալլէմէլլէրի իլէ պիրլիքտէ պիր գալ այտան էվլէլ Եու- նանիսթանա թէսլիմ էտիլէմէյէճէք տիր: Իշ- լէր պու կիւն իչլէ պու մէրքէգտէ պուլու- նույօր: Ինկիլիլ մեհաֆիլ ի պահրիյէսինիլ զիֆր վէ խօթիսսըննա, Թիւրֆիա իլի միւսապարը- նըն հասս վէ վիսիւլ պիր սաֆիէյէ սալիլ օլաու- դունա կէօրէն Եունան հիւքիւմէթի՝ Ագ սէնիգ- սէֆի միւլաղէնէ ի պահրիյէսինիլ ֆէնսի գալարընա վէ Թիւրֆիանըն մեհապարընա օլարագ սէյիլմե- սինի պիլիկմէֆիլիլ պաւիւսն ը հազըրըն սէյր ու իվֆարընը քիւսի հէրէֆ, հէր ֆիւրիլ վի- սայի իլի պիր ճէթիմէ ի գաթիլլէյէ սէսրէս օլ- մապա չալըլանագ սր: Անվալըն դայր ի գապիլ ի քիւսանիլ պիր րասսէյէ կէյսիլլէնի սէր վէ հիւս հէն Եունանլըլար՝ գիւսն ը հազըրը ջէֆիս վէ գա- քի պիր հարաֆէր իլլան հէ միւսալիս վէ միւսա- յիլ գիւսն առ էքսիլիլիլիսէն Օսմանլը սրէ- ճօրպարընը վիւրաքընսան կիլիլ իլի պալարա- ճազըլար հիւսն մուհազըլագ սր:»

(*) Ամէրիգա Մէճլիսի Մէպուսանընը զըրհլըլարը սաթմաղա իլգա կէօսթէրմէտիլի Լօնտաաաա պիւսիլի- լիյօր:

ԹԱՍՀԻՆ:— Կէլէն հաֆիմանըն հոռիսէսին- տէ Մոստիլիան էֆ.նին «Սէյյահաթան» պէն- տինտէ Պիլէճիք հազըլնտա հազըլան զըսմաա «արասընտա ղէքի վէ դայյուր ֆէրալէր էք- սիք ձիւրլէր» իպարէսի մաթպաաճա պիր սէնվ նէթիճէսի օլարագ, «Էքսիլ տէլիլ տիրլէր» օլաճաղընտան թաահիհէ սիւրաթ օլունուր:

ԲԱՀՆԻԻՄԱ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ՀԵՐԱՐԵԹԻՆ ԵՒԻՔՍԷՔ ՏԵՐԵՃԵԼԵՐԻ

ՓՐՕՏ. Կ. Գ. ՏԱՂԼԵԱՆ, ԱՅՆԹԱՊ

1.

Ինսան վաճառուունա արտ աճարիզ վազըա-
լարտան պիրի տէ անըն տէրէճէ ի հէրարէթի-
նին պէր դարար օլմարը տրր: Սըհհէթի եէ-
րինտէ օլան պիր առէմին վաճառուունուն տէ-
րէճէ ի հէրարէթի չօճուղլուղունտան իսթի-
յարլըղընա դասար սոյքի այնի տէրէճէ տէ-
վամ էատէր: Վաճառա ը ինսանինին իշպու տէ-
րէճէ ի հէրարէթինտէն զիյատէ սըճագ. օլանա
եիւքսէք վէ սօվուղ օլանա էանա տէրէճէ ի հէ-
րարէթ տէմէք էօթէտէն պէրու առէթ օլմը
տրր:

Հէրարէթին տէրէճէսի պաչգա, մրպտարը
պաչգա տրր: Մրպտարճա արւչինէրէք՝ պիր
տէօնիւմ արազինին պիր սէնէ զարֆընտա
չէմտէն դապուղ էթտիյի հէրարէթ 1330 պան-
թար քէօմիւրին հանմարլըա մէյտանա կէլէնէ
միւսավի տիր: Հալ պու քի այնի արաղի-
նին վասաթ տէրէճէ ի հէրարէթի պիր ֆինճան
գահվէ սոյուղ դայնաթմայա քիֆայէթ էտէն
պիր ալէվինքինտէն խալըճա էանա տրր:

Հէրարէթին տէրէճէսի հիւքսէլաիքճէ, ա-
նըն հափապիլէճէյի չէյիք ֆարղլանըր: Ինտան
վաճառուունուն տէրէճէ ի հէրարէթի Սանթիկ-
րատտա 37 վէ ֆարէնհայթաա 98¹/₂ տրր: Պիղ
Սանթիկըս տ տէրէճէ րազամլարընը պուլլանա-
ճաղըզ: Սըֆրր տէրէճէտէ թէմիզ սու տոնար:
100 տէրէճէտէ սու գայնար: Բիրլի հախօտ ի-
չինտէ պաչգա մատտէլէր էրիմիլ օլան սու
100տէն հիւքսէքսէ գայնար: Սաթիք տէր-
հատան հիւքսէք օլան եէրլէրաւէ իսէ սու
100տէն աշաղտա գայնար: Վէ պիր մահալտա
փաք սոյուղն դաչ տէրէճէտէ գայնատըղընը
պիլէրէք, օլ մահալըն սաթիք ը տէրհատան գաչ
մէթրօ հիւքսէք օլտուղունու հաղընէն պիլմէք
գօլայ տրր:

Տէրէճէ ի հէրարէթ 100տէն հօգարը չըգա-
րազ, 115տէ քիւքիւրա էրիր, 230տա գալայ
էրիր, 326տա դուրչուն էրիր, 340տա ճիվա
գայնար, 420տէ թութեա էրիր, 540 տէրէճէ-
տէ տէմիլ զրգարըր, 700 տէ ալիւմինըմ մո-
տէնի լրիլ: Ալիւմինըմ հէնի չըգմա, պէյազ վէ
գայէթ խաֆիֆ պիր մատէն տիր քի անտէն
մաթլաիս դապլարը պիլէ հափըլըօր: 954 տէ-

րէճէտէ կիւմիւլ էրիր, 1060 տէրէճէտէ պազրը
էրիր, 1075 տէրէճէտէ ալթուն էրիր: Պուրա-
գամլարըն ճիւմլէսի տէ փաք վէ խալիս մա-
տէնլէր իչինս սահիհ տիր: Մէսէլա, պազրըրն
իչինտէ ճիւզի էճնէպի մատտէ պուլլունա 1060
տան էփէյի էվլիլ էրիր:

Պունու, տանա էյի տէմիրին էրիմէսինտէ
կէօրէպիլիլիլ: Գունմ տէմիրի հախօտ տէօքմէ
տէմիր 1200 տէրէճէտէ էրիր: Եունչագ խամ
տէմիր 1500 տէրէճէտէ էրիր: Հալպուէք իլէք-
միլէն խալիս վէ սաֆ տէմիր 1800 տէրէճէտէ
էրիր: Պու նէվ սաֆ տէմիր սոն վաղիյարտա
էլէքթրիք պուտըլըյա հափըլապիլմիլ տիր, վէ
ատի տէմիրտէն զայէթ հունչագ տրր: Փլաթին
հախօտ պէյազ ալթուն 1780 տէրէճէտէ էրիր:
Կիւնէչին սաթիլընըն հէրարէթի 6000 տէրէճէ
թախմին էալիր:

1700-1800 տէրէճէ ի հէրարէթ՝ քէօմիւր վէ
օտուն հաղարազ կէթիլիլէպիլէն հէրարէթին
էն սոն հուտուտու տրր: Պունուն սկսէպի տէ
պիլլի տիր: Բէօմիւրին հանմարը՝ օքսիճէն
իլէ պիրլէյիլ համիլ ի ֆահմի զաղընը իլէչքիլ
էթմէսինտէն իպարէթ տիր: Պու պիրլէչմէնին
նէթիլճէսի օլարազ հէրարէթ տէ մէյտանա կէ-
լիր: Պիլ պու հէրարէթտէն իսթիֆատէ էտէ-
րիլ: Ամմա, էկէր համիլ ի ֆահմի կազը պիր
հօլ իլէ կէրի աաղըլըպ քէօմիւր վէ օքսիճէն
մէյտանա կէթիրաւէ, օլ զէման, էվլիլճէ հասըլ
օլան հէրարէթ պատար հէրարէթ էթրաֆտան
ալընըր: Թէհրիպէ իլէ պուլունուսէ քի պիր
մրգտար համիլ ի ֆահմի կաղընը 1800-2000
տէրէճէյէ զրգարըսագ, կազ գըսմէն կէրի պօ-
ղուլուպ քէօմիւր վէ օքսիճէնէ թահվիլ օլու-
յօր: Իլէ պու սէպէպտէն տիր քի քէօմիւր
հաղարազ 1800տէն հիւքսէք տէրէճէ ի հէրա-
րէթ հասըլ էթմէք էմքիանսըլ տրր: Ամէլիտէ
իսէ ճիւմլէ քէօմիւր վէ օտուն գուլլանան օ-
ճաղլարըն տէրէճէ ի հէրարէթի 1500իւ չօգթէ-
ճավուղ էթմէզ:

Ատի լէ էսկի օճաղարտա հասըլ օլան հէ-
րարէթին հուտուտու 1500—1700 պիլէ ֆարզ
էթմէք, պունու մէյտանա կէթիրմէք գօլայ
պիր իշտէյիլ տիր: Ամմա պիլ, հէրարէթին
տահա հիւքսէք պազը տէրէճէլէրինին, մէսէ-
լա, 2000, 2500, 3000, վէ հաթթա 5000 տէ-
րէճէնին նասըլ մէյտանա կէլաիլինի մուխթա-
սարէն թարիֆ էթմէք իսթէրիլ:

Հաճմա իքի հայտրօճէն վէ պիր օգսիճէն
կաղլարընը պիր պիրինէ գարըլտըրպ, իյնէ

գալընդղընտա պիր տէլիքտէն ի ֆիւրիւպ
կալ լոսիւ, մալի վէ կէօսթէրիչիգ պիր ալէվ
մէյտանա կէլիր: Պու ալէվին հէրարէթի 2000
աէրէճէտէն էքսիք տէլի տիր: Պու ալէվ իլէ
պիր փարչա գուրու քիրէճ իւզէրինէ իւֆիւր-
սէք: քիրէճին օլ նօգիւտալը զըղար վէ զա-
յէթ փարլազ վէ պէյազ պիր բըզզ վէրիր:
Պու բըզզ քիրէճ բըզզը տէնիլիր, վէ սինէ-
մաթօղրաֆլարտա գուլլանրլոր: Հայտրօճէն վէ
օքսիճէնին հասըլ իթալի պու ալէվին իսմի
օքսի-հայտրօճէն ալէվի տիր: Պու ալէվ չօգ-
տան պէրու մալիւմ հոսի, ամմա սոն 10-12
սէնէ զարֆընտա անը սիւնի հազութ թաշը
հաթի հոգ իչին գուլլանալար:

Սիւնի հազութ թաշըլիւ հազութ ալէմէք
ալէլի տիր: Սիւնի հազութուն իսպիտէն
հիւ պիր ֆարգը հոյ արր: Թքիսի քիւմաճա
այնի տիր: Պիր փարչա չէպ ալըպ սուտա է-
րիտիւրէր: Պունուն իւզէրինէ պիր զաչ տամ-
լա տա սուտա էրիմիշ չապը տհմէր գօրլար:
Գըրմըզըճա իչնկաէ պու սուլուն իւզէրինէ պիր
մըզտար նըշաարը բուհու սուլու գօրլար: Տօն-
մուշ էթ սուլու կիպի պիր չէօքիւնիլ հասըլ
օլուր: Պու չէօքիւնիլի սիւզէրլէր, կիճէ կըյ-
գարլար, գուրուտուրլար վէ զայէթ ինճէ թօզ
էտէրլէր: Պու թօզու միւնասիպ օճաղլարտա
օքսի-հայտրօճէն ալէվիլէ էրիտիւրէր: Մէյ-
տանա կէլին գըրմըզը իչնկիլ, չէֆֆաֆ ճամ
տամալար հանի սիւնի հազութ ալը: Պունու
քէսիպ իւզէրինտէ խանէլէր չըգարմըրլար վէ
օլուր հազութ: Պու նէվ թաշար պու կիւն
չարչուլարր աօլաուրմուշ արր: Եազընլարտա
Այնիթապտա պիլէ պիր գուլլամունուն հանըն-
տա պունտան 20-30 տանէ կէօրաիւք:

Թէրմիթ (thermit) թէսմիյէ էտիլէն պիր
մաւտէ վասթմասըյլա 300⁰ տէրէճէ հէրարէթ
մէյտանա կէլէպիլիր: Նէ տիր քիւմիք: Թէրմիթ
ինճէ տէմիր փասը իլէ ալիւմինըմ մաւտէնինին
թօզունըն գարրչմըշը արր: Պու մաւտէ պիր նէվ
գափսօն հա պաչազ պիր հօլ իլէ փաթլատարրը
վէ 300 տէրէճէ կիպի պիր հէրարէթ մէյտա-
նա կէլիր: Պու կիւն Թէրմիթ գուլլանարազ
էվլէլէրի միւմքին օլմայան չօգ չէլլէր հա-
վըլապիլիյօր: Պու սայէտէ զայէթ իրի տէմիր
փարչալարը գրրլարղընտա անլէրի գայնա-
ալըպ կէնի կիպի հաթիմազ գօլայճա միւմքին
օլուր: Պու սէպէպաէն Թէրմիթ մօքիլիս-
թին սըզ տօսիթու օլմուշ արր: Պէօյիւք պիր
վափօրըն պիր արշըն գուլլունտա՝ ուզուն

միլի գրրլարղընտա էվլէլէրի պիր հէնիսի
հաթիլմալը իտի: Շիմաթ թէրմիթ վասթմա-
սըյլա գայնաարլապիլիյօր: Ամէրիգա հիւքիւ-
մէթի տօնանմասընտա թէրմիթի գուլլանրր:
վէ պուլմուշ քի կիկի ուսուլտա 4—5 ալ իմա-
լէպ կաւն պիր թամիրաթ թէրմիթ վասթմա-
սըլա 1—2 հաթիթաւա հաթիլապիլիյօր:

Թէրմիթ մաւտէնիլիք սէնաաթընտա տախի
չօգ մուհիւմ տիր: Տէմիր փասըյլա հաթիլան
Թէրմիթ փաթլատարղընտա, սէմիրին փասը
զայէթ խալիս տէմիրէ թաշվիլ օլուր: Իմաթ
տէմիր փասը կէրինէ հէր նէ մաւտէնին փասը
գօնուլարտա, օ մաւտէն խալիս օլարազ հա-
փրլար: Պու սայէտէ, խալիս հալաւա հաթիլ-
մասը չօգ կիւճ օլան պիր թագրմ կէնի մա-
տէնլէր մէյտանա կէլմիշ տիր: Բրօմիլըմ մէն-
կէնիլ, թիթանիլըմ, մօլիպտինըմ վէ վանա-
տիլըմ կիպի աճալիպ խալիս խալիս մաւտէնլէր
Թէրմիթին մէյվէնի տիրլէր: Պու մաւտէնլէր
խալէրինին զանն էթաթիտիլինտէն չօգ զիյաւէ
ֆաթիլէրի տիրլէր:

Ասեթիլին իսմինտէ թօհաֆ գօզուլու պիր
նէվ կազ վար: Պու կազ ֆիւսիլըմ ֆարպայս
թէսմիյէ էտիլիպ քիրէճէ պէնղէր պիր նէվ
թաշըն իւզէրինէ սու գօյարազ մէյտանա
կէլիր: Պու կազըն զայէթ պէյազ վէ փարլազ
բըզզը օլուպ թէնվիրաթ իչին խուսուսի լամ-
պալարտա չօգ գուլլանրլոր: Պաղտաւ տէմիր
հօլու իւզէրինտէ իյնիլիլ թիւնէլինտէ թէնվի-
րաթ իչին պու կազը գուլլանըյօրլար: Ասե-
թիլին կազըն օքսիճէն իլէ զարչաբըրըպ ինճէ
պիր տէլիքտէն իւֆիւրլէրէք հազարղըմիդտա
հասըլ օլան ալէվին տէրէճէ ի հէրարէթի 3500է
հազըն ալը: Տօղրուսու 3480 տիր:

Պու ալէվէ տախի օքսի-ասէթիլին տէնի-
լիր, վէ ուսուլը իսթիմայընըն զայէթ գօլայ
վէ ույզուն օլաուղունտան թէրմիթին գուլ-
լանրլարը նէվաէն մազսէտիլէր տանա սուհու-
լէթիլէ գուլլանրլոր:

Օքսի-ասէթիլին ալէվինին քիւնտէն հիւքսէք
հէրարէթ էլէթիլիք օճաղընընքի տիր: Պու ի-
սէ ալըլ վէ կէնիլ պիր մաւտէ օլաուղունտան
անը թէրք էտէրիլ: Ամմա, հէր իւզէրինտէ
սիւնի սուրէթտէ էլտէ էտիլէպիլմիշ օլան էն
հիւքսէք տէրէճէ ի հէրարէթ 5200օլմուշ ալը:
Սրը կնարիւս ևօպրլ իսմինտէ պիր ինկիլիլ
գափալը, գուլվիլթի պիր զապ իչինտէ գօրսայթ
թէսմիյէ էտիլէն պիր նէվ թիւթիւնսիւզ պա-
րիթը փաթլատարազ 5200 տէրէճէ պիր հէ-
րարէթ հասըլ էլէմիշ տիր:

ԻճՆԵՊԻԼԵՐ ԳՕԼԵՃԻՏԵ ՊԻՐ ԿԻՐԱԿԻ

Մէսէշուսէց էյալէթինին Սփրինկֆիլա շէնրինտէ միւսէսէս իշպու գօլէճտէ հազընլարտա պիր Կիրապի կէշիրմիշ իտիլիմուն, Բաննիւսնըն գարիյունըն ու միւսէսէս հազընտա աթիլաէթի մալիւմաթը թաղաթիւ էտէրիւմ:

Պու գօլէճ Գանատատան կէլմէ անասը Ֆըրանսըզ մուհաճիրէրին չոճուզլարընըն թալիմի իշիւն 1885 տէ Մէսէշուսէց էյալէթինին Լօէլ նամ շէնրինտէ քիւշաա էտիլիպ, էվլէլա Ֆրանսըզ փրօթէսթանթ Գօլէճի թէսմիյէ էտիլտի: Պիր գաչ սէնէ սօնրա Սփրինկֆիլտէ նագլ էտիլիպ, 1894 տէ իսմի Ֆրանսըզ Ամէրիկան գօլէճինէ թանվիլ էտիլտի: Վաղթ միւրուրիյէ Գանատալը Ֆրանսըզլարըն չոճուզլարընտան պաշգա սաիր պիր չօզ մուհաճիրէրին տէ չոճուզլարը մէզքիւր գօլէճէ գապուլ օլընտըզլարընտան, 1905 տէ անա Ամէրիկան պէյնէլմիլէլ գօլէճի ինվանը վէրիլտի:

Պու սէնէ գօլէճտէ օլլան վէ գըզ 130 թալէպէ պուլունրպ, պունլար ասէսճէ էն չօղու Բում, էրմէնի, Լէն վէ իթալեան օլմազ իւզրէ 17 ֆարլը միլլէթ էվլատընտան տըրլար: Իթիգատ վէ տիյանէթճէ Փրօթէսթանթ, Օրթօտօքս, Գաթօլիք, Լուսաւորչական, Եէհուտի վէ Մուսէվի տիրէր: Կէչէն սէնէ իքի թալէպէ տէ էվլատը Միւսիլիմիյտէն իտիլէր: Պունլար աթի իւզ զիքը մէմէքէթլէրտէն կէլմիշլէր: Արնալուտուզ, Արճէնթին, Ավսթրիա-Մաճար, Ամէմիսթան, Ալմանիա, Գանատա, Գուպա, Եունանիսթան, Էգուատոր, Թիւրքիա, Ինկիլթէրա, Իրլանտա, Իթալիա, Իսպանիա, Իսվէճ, Իսվէչէրա, Լէնիսթան, Լիթուանիա, Ճափօն, Մաքէտօնիա, Մէքսիգօ, Չին, Պուլղարիա, Պէլճիգա, Արբայիա, Բումանիա, Բուսիա, Փէրու, Փօրթուգալ, Փօրթօրիգօ, Ֆինլանտա, Ֆրանսա:

Ալէլուում Թալէպէ գօլէճէ գապուլ օլունտըզլարընտա Ինկիլիզճէ պիլմէտիքլէրինտէն, միւսէսէսէնին իլք իշի անլէրէ օլլասնը էօյրէթմէք տիր: Անլէրտէն հիւզոն տօգսանը էօմրլէրին Մ.Ա.մէրիգօտա կէշիրէճէք օլտուղլարընտան, գօլէճ անլէրէ ճիւհուրիլէթին միւսէստաթը միւթէնէվլիէսի,ուսուլ ու ասաթը վէ գավաթի իտարէ ի հիւքիւմէթի հազընտա տա միւքէմմէլ պիր մալիւմաթ իթատընա սայ էտէր: Պունլար իլէ պէրապէր ագատէմիա վէ գօլէճէ աիտ ճիւմի ի տէրսլէր անլէրէ թէտրիս

էտրիր: Թալէպէ 7 միլլէթին էվլատընտան պուլընմալարընտ վէ անլէրին պոպրլարընըն էճատար մապէնիտէ խուսուսէթ ի միլլիյէ ի գատիմէնին մէվճուտ օլմասընա բաղմէն, պու գօլէճտէ անլէր Տին ի Մէսիլինին իտիլմաթը պիրատէրանէ վէ տօսթանէսի թէլիսիրի թանթընտա Էէքտիլէրիյէ սուլճու ասայիլ իլէ իմրարը Էօմր էթմէքտէ տիրլէր: Տէրսխանլէրի, թանթ սալոնլարը, իպտտէթիւտալարը, Էաթագ օտալարը կիւզէլ հէմ բահաթ, տէրուսինտէ Էաչատըզլարը քիւրի, ի հավա ազլի, տիլապի հէմ բուհանի տաիրէլէրտէ նէմա պուլմալարընտա գալէթլէ միւսաիտ տիր:

Արալարընտա կէշիրտիյիմ իլք աղչամ (Ճիւմաէրթէսի) Թալէպէ կիւզէլ պիր ճէմրէթ ի ինսիյէ ագտ էտիլ անտէ էրմէնի, Բում, Իթալեան վէ Լէն գլիւպլէրի քէնտի միլլի պէսթլէրիլլէ հազըրուսը մանգուզ գրլտըլար: Իշպու գօնսէրէ իլալէթէն, խօշ միւստանլալէթ, կիւլիւպ չազըմագ, քէյք վէ շուրուպ վէ փիտնօ անլէնքլէրի աղչապլըն մուհիմ գրուլարընտան իտի: էրթէսի կիւն էօլլէնտիլն էվլէլ գօլէճտէ պիր քուա մէլիսի ագտընտան սօնրա, Թալէպէ Սփրինկֆիլտէ իթլտիքլէրի քլիսէլէրէ կիթալիլէր: Սաթ 4 տէ թալէպէ, փրօֆէսօրլար վէ ֆամիլեալարը հազըր օլաըզլարը հալտէ գօլէճին իպատէթիւտալընտա վազ խըտմէթի իճրա գրլընտը, քի սնաա ճիւղլէրի լիյասէթ էթմէքտէ իտի: Աղչամ վագթը պիր սաթ զատար պիր բուհանի թէրէնիւմ ճէմիլլէթինտէն սօնրա, թալէպէտէն պիր թագըմը միւսէրիլլէրտէն պիրինին թանթը լիյասէթինտէ Բիթապը Մուգատտէս միւթալաասըլա մէշղուլ պուլընտալար: Շուրասընը պէյան էթմէյէ ունութ մալալըմ քի, թալէպէնին գըմըմ աղամը Էվլատը ֆուգատտան իտիքլէրինտէն Ամէրիգալը խալիսահանըն մուալէնէթինէ միւսթաճ տըրլար: Ալէվիսէճէք պիր խուսուս տըր քի իշպու մուալէնէթ ի նազալիյէ վէ գօլէճտէ քէնտիլլէրին պիր մըզտար իշլէմէլլէրիլլէ, թալէպէ թէտրիլլէ, թասամիյէ վէ ոտիրէ մէսարիֆաթինը թէտարիք էտէպիլմէքտէ վէ թալիմ ու թէրպիլլէ նուրըլլա թէնվիլ օլտիմագտա տըրլար: Ձիւքիւր վէ ինսաա պիր թաղրիմ էրմէնի կէնճիլլէրիլլէն տէ պէշլէսի պիր միւսէսլէ ի նէճիլլէնին նիմաթ ի միւթէտաթիտէն հէր սէնէ հիսսէտար վէ միւսթէթիտ օլապիլմէլլէրի մէսէրէթիլլէրի մուհիպ օլմագտա տըր:

Նիւ Սալիւ

ՀԱՅԻ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

«ՏԵՎԼԵԹ» ԲԷԼԻՄԵՍԻՆԻՆ ԹԱՐԻՖԻ

Տէլէլէի նէ՞ տիրւ. — Հաւաքուց ք սահմանայէ
տաւվէլ հիւքէմասընտան քալ քօշիլ իլէ Հանրի
Պօնիֆիսիս պալ քէլրմէյէ վէրաթիքիթի թարիֆ
պէր վէճէ ի աթի տիրւ : «Տեւլիք (State, État)
ուսուսի վէ հէյ քէսէ հիւրրիյէթիլնի վէ հաւ
գուպընտան ինթիֆաւընր թէէմլն մագսէտիյէ
միւթէշէքթիլ պիր հիւքիւթիթ ի միւշթէրէքէ
ալթթընաա վէ այնի տրաղիյէ սահիպ , պիր ՚ն-
յէթ ի տարմէ վէ միւսթաղիյէ ի ինտանիյէ » :
Զաննրմըգճա պալ թարիֆ էն էթիսի օրուպ մաւ-
վաֆրոց ք հագիգաթ տըր :

Պիր տէվլէթն պաղէն (Իսպանիա կիպի) պիր միլլէթէ մէնսուպ էնալլուէն իսպարէթն ոլուր, պոլունա միլթէճանիս տէվլէթն նամը վէրիլր, պաղէն տէ միւթէատտիտ միլլէթլէթուն իսպարէթն ոլուր, պիւնա տախի զայր ի միւթէճանիս նամը վէրիլր, մէսէլա. Ալմիթրիտ Մաճարիթան տէվլէթի Լէհ, Չէհ, Խրըվաթ, Պօչնագ, Ալման, Մաճար, Սըրպվէ Իթսպիտն միլլէթլէրինտէն իսպարէթ տիր: Պաղլ քէրրէտ պիր միլլէթէ մախսուս հլան էհուլի միւթապիլ պիր դաչ անվլէթլէրէ ինգիւսա՝ էսէթ, մէսէլա, Պուլիար, Սըրպ, Բուս վէ Գարատագ տէվլէթլէրի Սլալ միլլէթլինէ ախա իսթէր տէ, միւթլանիլ պիր գաչ մանդուսէ ի սիյատիլլէրէ անգրլմէ: արթլար: Վէ լաթին պիր հէյէթ ի իճթիմաթլէ իսթէր միւթէճանիս ոլուն, իսթէր զայրի միւթէճանիս ես միւնգասիմ ոլուն ֆարզ էթմէլ, պալստէ մուհարրէր սիյատի նասըր պիր արայա կէլալի՝ մի, ոլ ճէմիլլէթ պիր տէվլէթ տիր, պիր սիյատի հէյէթ տիր: Պիշուէն ալէյո՝ պարատա չու պիր գաչ մուհիմ նոցթալարա տիգգաթ կաթիլիմ:

1. Տէվլէթ թապիրի միլլէք թապիրի իւէ
գարըշարրըմամալըւ էօյլէ խէ միլլէք նւ^օ տիր :
Պու քէլիմէ տախի միւմալէյնիւմ Հանրի Պո-
նէֆիա վէ փօլ Գօշլի թաւաֆընտան շու սու-
րէթլէ թարիֆէ Կալէմիշ տիր : «Մէնշա՛» վէ լի-
սան վէ թէշէքքուլի թապիր վէ գապլիյէթ ի
մանէվիյէ իւէ վէ մէտիտ պիր իշիթրաք ր մէ-
նաֆի վէ հիտաիյաթ վէ սարըար միրուրք-
լա հասրլ օրան պիր իմթիլաճ ր մէվճուտի-
յէթ իւէ պիրլէշէն , աքիի լիտանտ մալիք օրուպ
աքիի գալմանիք իւէ խաարէ օրունապիլէն , աքիի
էօլքէ ուքէնէտինիս ճէմիյէթ հալինտէ պիր-
լէշմէոս տիր : Յու թարիֆէ տիլգաթլ էթտի-
յիմիլգտէ միլլէթ՝ մէնշա , (վաթման, էճտատ , իւճ-

սըմբղգ աւագաւորնճա) լիսան, դատելիւյէթ, ինիւ-
ոտաաթ վէ սիյրէթի, առաաթ վէ դավանիյն խո-
ուռըւարընաա Էնպինին պիւլլէշմէսի օլմաղլէ
իթիթիհաո ր սլյասիաէն պըրը պիւ չէյ աիւր վէ
տէվլէթի թէշքիլ էտէն ահապըր ահաէ մէվ-
էռառ տէյիլ աիւր : Պինաէն ալէյհ տէվլէթ պիւր
չէյ աիւր, միլլէթ պաշգա պիւր շէյ աիւր :

Իմտի վահսեք ը ըրգոյե իմէշքիլ էթմէք, Կահի փաննախոնիզմ նաղարիյէսի պիր տէվլէթ իչինսէ մէյտան պոլմամալը արք: Փանսլաւլիսթ, փանճըրմանիսթ վէ փանիալալիսթլէրին իւլլէա վէ բիւշալարը կպէտէն հաղիգաթաթէնաւլիլլէ էթմէյէճէք տիր: Պիր տէվլէթ՝ ֆիլան միլլէթին, ախէր անաորչին անանաթ վէ ինթիտասաթլըր մահվ էտէրէք անլէրի եութմասորնա միւստատէ էտէրտէ մէվճուարիյէթինէ տարպի վոսմուչ օլուր: Ֆիլան միլլէթի՝ միլլէթ ի հաթմէ սալըպ, ախէրլէրինի բայա վէ էսիրատա էթմէք զուսթէթ տէրլէրինին էսէրի օլուպ պիր տէվլէթին իղմիհլալ ու հէլաքընը թաթիլ էտէր: Պիւաքս պիր տէվլէթին անասըրը մի իսթէլիֆէտէն իպարէթ օլմասը միւթէճանիս օլմագտան տահա զիյաստէ քէնտինէ պիր զուվլէթ, միքնէթ պախէ էտէր: Զիրա ինճէթէլլէրտէն Կալըմըլ օլան պիր տիրէք այնի ճէսամէթտէ տէօքմէ պիր տիրէքտէն ֆէվլէլատէ գալի վէ մէթին օլուր: Պու աքստաթիճարէթ ու ուննային թէվէսսիւ վէ թէրապզըյաթը, վէսաթի ի նաղլիյէնին պախէ էյլէտիյի սուհուպէթլէր վէ մուհաճէրէթ՝ պիր Աիլիք, պիր Տեվլիք քեշիլ Կրալիլ թէսաւլուրբըն պաթըլ վէ զայրի միւթքին օլուռզուսու իսպաթ էթմէքտէ տիր: Հոթթա պիր տէվլէթ իչին միւթէճանիս քէլիմէսի մութլագ տէյիլ նիսպիտիր: Կինքի գատիմ տարարտա անլէրի անասըրը միւթթէլիֆէտէն իպարէթ պուլուրըլ: Գատիմտէ նիչէ տէվլէթլէր պու Կիւղտէն պաթտը: Հաշմէթլու փարաւոնլարըն, մաղրուր Սարիճն վէ Սննէքէրիմլէրին իւլքեսաը, ճիհանֆէրմա Զէկար վէ փոմիէյլէրին տէվլէթի տու պաթիլ մէպէքտէն մէզարա էնալիւր:

2. Տեղեկեթ լէ հիմնադրեալ թէլեգրաֆիայի մասին
պիտի պիտրինէ դարձաւորապէս ըզ չհիմնադրեալ
տեղեկեթին միւլթէրապիլը յոմայըպ տնըն
պիտ տնտարը ետիտո գուզվլէ ռաբոմիլէ-
սինին պիտ ճիւղիւ լէ ետիտո տա հաքիմիլէթի-
նին պիտ շէքի ի իզհարը տար Շէքի հիւլիւ-
մէթ թէպէտտիւլ էտէպիլիտ իտէ տէ, տէվլէթ
պնի հալտէ տէվամ էտէր, իլթէ մուհարէպա-

թըն չողու, նիչէ բիճալը սիյասիյէնին հիւքիւ-
մէթ վէ տէվլէթ թէսալվուրլարը արասընտա-
քի խաթթիւնը ֆասըլլարը թէֆրիգ էտէմէտիք-
լէրինաէն նէշէթ էթմիշ տիր:

3. Պիր տէվլէթ սէքէնէսինին այնի լիսանը
խաթթիւնը էթմէսի չարթ տէյիլ տիր: Քէզալիք
պիր տէվլէթի թէշքիւն էյլէյէն ճէմիյէթին չիւր
դաշ լիսան թէքէլլիւմ էյլէմէսի օլ տէվլէթէ
առլա զաաֆ իրաս էթմիշ: Ձիրա լիսան պիր
տէվլէթին անասըրը միւշէքթիլէսինաէն մա-
սուտ տէյիլ տիր: Լիսան տալասը տախի
էսէրի ճէհալէթ տիր:

4. Պիր տէվլէթ սէքէնէսինին այնի մէշէ-
պէ թապի օլմասը չարթ տէյիլ տիր: Մէշէպ
անասըրը տէվլէթաէն օլմասըղը ճէհէթլէ սի-
յասիյաթ, տինտէն թէֆրիգ օլունմալը: Թա-
րիխին միւշլիւմ թէճրիպէլէրի պունու թաս-
տիգ էթտիքլէրի սէպէպաէն, միւթէրապըր
տէվլէթլէր, տինի՝ տէվլէթաէն ալըրա էթմէք-
տէ տիլլէր: Պիր փէտէր քէնտի էվլասընտան
պիրինի պաշղալարտան զիյատէ սէվէր իսէ, օլ
տիլէտէ սաստէթ միւնսլիյ օլտուղու կիպի,
պիր տէվլէթ ֆիլան մէշէպի թէսահիւպ է-
տէրտէ, ըէֆահ ու սէլամէթինի սէլպ էտէր:
Պիր տէվլէթ պիլ ճիւմէ միւշէպի թանղըմլա-
րա դարչը պիլթարաֆ պիլ մէշլիլթ իթթիխաղ
էտիպ, ճիւմէսինի միւնսալաթէն մուգատտէս
վէ միւթէպէր աստ էթմէլի տիր, անճաղ պու
հօլտա հագիգի տէվլէթ իսհալլընա եաղալըր:
Իսփանիա վէ պէօյիք Ալմանիանըն թաճարը-
նը պաշընտա թաշըլըպ պիւթիւն էվրօփայը
սարտան օլ պէօյիք Շարլմանը թէճէննիւն վէ
թախթընտան ֆիրար էթտիքէն սէպէպ տին ու
տէվլէթի հէկտիկէրինաէն թէֆրիգ էտէմէտիյի
իտի: Քէզա 16ընճը ասրտա տիւնեանըն էն մու-
աղգամ տէվլէթի օլուպ էն պէօյիք գուվլէի
պահրիյէյէ մայիք օլան իսփանիայը իւչիւնճիւ
տէրէճէյէ էնտիրէն եինէ պու սէպէպ իտի:
Լաթին տահասը վար, իշպու տին—տէվլէթ
մուամմասը իտի քի պիլճիւմէ էվրօփա տէվ-
լէթլէրինի 30 սէնէ իմթիտատ էտէն հարպ
ը ումուսիտէ իշղալ էյլէյիպ էնճամ յէն վէ
մամուր մէմէքէթլէրի քիւլիւսթան վէ դասի-
րիսթանլարա թահվիլ էյլէտի:

ԿԱՐԱՊԵՏ ԴՈՒՆՏԱԳՃԵԱՆ

Էվհրիֆ

ՆԻՉՈՒՆ ԹԱԳՏԻՐ ԷՏԷՍԷՅՈՐՈՒՉ

Պիւթիւն տիւնեա էտէպիյաթընըն ճէլալ
թաճը թէսիյէ օլունմաղա լալըպ օլան Տանթէյի
վէ Միլթընը, Շէյքըսփիրի վէ Թէնիսընը վէ
տախթիլ օղոյօր իսէք տէ, անլէրին զըյմէ-
թինի թամմ մանասըյլէ անլա խաշղըմը պէ-
տիհի տիր: Աճէպա նի՛չուն:

Ասըմըզըն միւթէլլէմ ոընջընըն լիսա-
նընտան չողլարճա տէֆա իշտիլէն սուալլար-
տան պիրիսի տէ իշթէ պու տըր:

Պու սուալա միւթէնէվլի ճէվասլար վէրի-
լէպիլիր իսէ տէ, պիլղճէ էն պաշլըճասը ա-
թիտէքի տիր:

Ձիրա գուսիւմ զեւանըսըն իւրաֆարը (My-
thology) հազգընսա ֆապի sketshesk ւնիւնա-
թընըզ եօզ ջըր:

Էյլէ իսէ ն՞է տիր խըրաֆաթ: Խըրաֆաթ
զատիւմ աշիւլէրին իման վէ իթիգատընըն
թօղու, նէվ ի պէն ի պէշէրին ֆիքրինին նա-
մահուտ օլանը պիլմէք իչիւն մուգատտէմէ
նէվինտէն օլան ճէհա վէ չապալալընըն պիր
վասֆը տըր: Օ՝ պիր Ասուաճաթանըթիւն մա-
զամընտա արթըպ մադինին մալը տըր: Պու
կիւն հալաթտա օլան ինտանլար արասընտա Օլիւ-
փոս տաղընըն իւնլարընա իպատէթ էտէն պիր
ֆէրա պիլէ պուլունմաղ: Մէշքիւր իւնլար
օլ տաղտան աշաղը էնիշ իսէլէր տէ, էյ հէվմ
էտէպիյաթ տլէմի իւզէրինէ հիւքիւմէթ սիւ-
րիւյօրլար, վէ իշթէ պուրտատ տըր քէ անլէր
լայէմութիլթի կիլինմիշ տիրլէր:

Տահա ալըզ լիսան իլէ սէյլէյէրէք տէմէք
իսթէրիգ քի, խուսուտա զատիւմ Եունան
խըրաֆաթընըն թէլլին էթտիլի իսայալի հիւն
վէ զուվլէթլէր՝ պու պէմին տէհալարընըն
տիպաթընը օլ տէրլէճէ ճէլպ էթտիլէր քի,
անլէր քէնտի բուհլարընտա տաղալանան
իւնամ վէ փէյղամր վատֆ էտիպ տիւնիսայա
թագաթիւմ էթմէք իչիւն, նիչէ նիչէ տէֆա պու
մէնպալա միւրաճաթ էտէրլէր: Խըրաֆաթ
քէնտի բիտասընը ֆիւնունը զարիֆէ իւզէրինէ
տէ տիւլիւրաթ իսէ տէ, էտէպիյաթ տլէմինէ
քէնտի բուհլունտան վէրտիլի հիստէ պէշ զաթ
զիյատէ օլտու:

Պիւթիւն քիթապէթ ալէմի խըրաֆաթ հի-
քալէլէրի իլէ թէգիին օլունմուշ արը:

Էյի թանըտըղըն տաթլարընտան պիրիսի
պիր կիւն սանա կէլիւր վէ տէր, «Ինկիլիպ
էտէպիյաթընըն գուսս իւլ ազպասը թէսիյէ
օլունմաղա լալըզ օլան չամլէթ՝ ի, Պիր եազ

մէջսմի կեանքին ընդարձակ (Midsummer Nightes Dream), Ղայալ օրան Պաղչէ՛յի վէ սա-
լիւն զարիֆ էսէրլէրի օգուսմուսուսն էյէր
անլէրի չիմոյէլ զստար օգուսմամը իսէն կիթ,
վազըք պուլ վէ օգուս Օլ էսէրլէր ֆէլվազը
աղղընա գատար պալ իլէ սօլուս օյան փէթէյէ
միշապիւն տիլէր:

Անն տօսթույուն պու սէօղլէրինէ իման
էտէրսին վէ էյի էտէրսին, վէ սէրնալ աղիմ
պիր կէրմի իլէ պու էսէրլէրի արաշարարազ
անլէրի պուլուսըն վէ օգուսմաղա պաշարսըն:
Պիր միւստէթ սօնրա պազը քիլիմէլէրէ թէսա-
տիւֆ էտէրսին: — «Քիւփիտ», «Քիւփալ»,
«Քիւրմը», «Նէփիթիւն», «Լիւս», «Փանտօրա»,
«Միւնէրվա», «Հէմէսիս», «Վիւնը», «Ատօնիս»,
վէ սալիւն: Նէ իմա էտիյօրլար պու քէլիմէլէր:
Անլէր խրրաֆաթ հիքիւյէլէրինաէ իսթիմալ
օլուսնա քէլիմէլէր տիլլէր: Անլէրի անլաւա-
աղղըն իչիւն օլ զարիֆ էսէրլէրի թապալ
էտէմէզսին, պիր աղ սօնրա օլ էսէրլէրին
սիւրի պօղլուս, սյգուս կէլիւր վէ քիլիմալ
էլիւնալն տիլլէր:

Խըրաֆաթ տաիր պիր չօք էսէրլէր զա-
լէմէ աղնմըն իսէ սէ, Էֆքեարըմընա, ան-
լէրին իչիւնաէ էն ալտար թոփմա Պրֆրիթին
զալէմէ ալաղըն էսէր տիր: (The Age of Ta-
bles or Beauties of Mythology, by Thomas
Sulfrich. Revised by Rev. J. Loughran
Scotte, D. D., David McKay Publisher, Phi-
ladelphia) Մէզքիւր էսէր 501 տաիֆէտէն
կապէթ տիր:

Պիր թալիսի: Տլարըմըրգա պօղլուսն
գօլէնէր վէ ալի տէրէնէտէն օլան մէքիւթիւ
հէյէթ ի իտարէնի քէնաի տէրս փրօղրամա-
րընա աւփաճը պիր հէրաէ խըրաֆաթ մէչգի
իչուս թախաի էթիւլէր, մաղու պիր չէյ էթ-
միշ օլմաղլա՞ր մը: Վաղաա խրրաֆաթ հի-
քիւյէլէրի արաշարարա պաղը աչք ու սէվապա
աիտ հիքիւյէլէր տէ վար իսէ տէ, անլէր չա-
լիւրլէրին զիհէինին միւլաղլէնէսին պաղի
սաղլալարազ թալիմ օլուսապիլիլլէր տէյէ
թէսալվուս էտէրիլ:

Անկերիզա

ԵՈՒՍՈՒՖԻ

ՏԻՆԻ

ՏԱՎԷԹԻՄԻԶ ՆԷ՝ ՏԻՐ

Քրիստոս առէմէլլի տնապ պիր թաղլմ
պէրէքէթլէրէ նալ էթմէք իչիւն տալէթ էյ-
լէմէք: Աննն եէկեանէ մաղսկա վէ նիշանկեա-
նը քէնաի կէլիւլլէրի իւսնի վէ սէմալի
լութի ու պէրէքէթլէր իլէ սօլտաղը պրազ-
մազ տէյիլ տիր: Ս քէնաի կէլէն հէր պիր
միւսմինի փաքլէյիլ, քէնաի բուհրլա սօլ-
տաղաղգտան սօնրա, անր մէլէքիւթ Ուլլանն
ինթիչարը իչիւն մէրտանէ իչիւլլա չալընա
պիր իչիւն մաղաճընա իրապ էթմէք իսթիւր:
Տիւնհա չիֆա վէ իսլաա միւսթմազ պիւստալ
քիմէլլէր իլէ սօլու տիր: Շու աղիմ ինթի-
յաճ հաղըրընա միւսմինիլլէրին իչի հալընը
քէնաի ինթիյաճլարըն տիւլլէնիւլ տալմազ,
վէ հա տա, ալմըն օլտաղա պրազ պէրէքէթլէրի
կէսնէնմէքալն իպարէթ տէյիլ տիր: Պէօղլէ
պիր տալէթ Քրիսթիան տալէթի օլմազ:

Քրիստոս իլէ չաիսի ալապալ կիրէն պիր
քիմէլլէրին Անալն ալաճաղը էն մուհիմ պէ-
րէքէթլէրալն պիրի վալ օլանը արալը պուլ-
մազ արղու վէ ինթիյաղը տիր: Ս քէնաիլլէր
արալը պուլլան Քրիստոսըն գալպիւնա պիլ-
ճիւլլէ կիւնաքիւսար իչիւն տաիլ հանըլ
թութուսն մուհապլլէթ աթիլլէինն հաղըրըն-
ա պուլուսն: Քրիստոսըն գալպիւնաէ, հա-
յաթիւրն մէրքէլլիւն գաղու էտէն պիր քիմ-
սէ օ մուհապլլէթ աթիլլէինն հանմալազ էտէ-
մէք: Խաչտան հէր թարաֆա ճէրէյան էլլէ-
յէն հալաթ անրն հալաթընտան տաիլ կէլիւլ
պաշալ գալպլլէրէ էթիլլէյէ պաշալ: Իմաի
միւսմին հէր կիւն հալալըլ իչիւթիլլէ զիյտաէ
անլար քի Քրիստոսըն քէնաիլլէր տալէթ
էթմէքալ տրղու վէ մաղսէթի վալ օլան տիւն-
հալը պուլուս իսլաա էթմէք էմիլլիւն քէն-
աիլլէ իչտալ պրալազ տիր:

Պանը ճիւտալն հիսս էտէն Քրիսթիւսն
արթըլ րանաթ էտէպիլլէր մի: Օ պիր թաղըմ
թէնպէլ Քրիսթիանը միւսլլու էթիւմիւլ
ճանլարըն իսլաալ իչիւնաէ քէնաի մէսուլլէյ-
թիւնալն գալըլ գուրթիւլմալ իւղլէ պիւստալ
պօլ պէհանէլլէրէ միւրաճէթ էտէպիլլէր մի:
Խալը: Օ հալարա չըգար, նիչէ քիմէլլէրին
կէօրմէտիլլէ, պէլքի տէ կէօրիւլ թէնէզգիւլ
էթմէպիլլէ մաղալարա, դարանըլ քէօլլէրէ,
մէթրուք խանէլլէրէ գատար կիւնը, վէ օլա-

հարստու Արտանը զիջարկելինէ միւհթած ճանդա-
հրն ճիւղերսուղ հաղկելինէ վաղը՝ օլորս չա-
յնաթիւնն ինչմէլի Քրիստոսըն մուհապպէթիւն-
տէ պոլուսնան պիր Քրիսթիանըն չեւզ ու
զայրկիւթ վէ ֆառլիւցէթիւնի՝ զայ օլանլարըն հա-
ւնի վէ էվլատ Ուլլանըն սէֆալիթիւնի կէօր-
նէք Նէ՝ զանաթ փէշտիւթ վէ ինչգիւթ էտէր։
Քրիսթիանըն օլմայանլար տա մէզքիւր հալէրէ
վաղը՝ օլտպիլիլիլէր, լաքին անլիւր ազիւմ պիր
հանլիւր հուզուրընտա անճազ քէնտի էլլէրինի
օղալայան քիմսէլէրէ պէնզէրլէր։ Հաղիլի
Քրիսթիանըն իսէ կէօրալիւցէթ ինչթիւնըն անֆի
իչիւն զաթէն ինչիսինիւն իրնալ օլուսնալ իսթիւ-
նէ իման էտէրէք, Ալլանըն հաթըմ վէ գուվ-
վէթիւլէ քէնտի ֆարզընը ինչա էտէր։

Պիր մուհարէպէ էսնասրնաա, իմօհու
հիւզպալըլարտան պիրի քէնտի զօմանտարընըն
հուզուրընա կէլիւլ «Էֆէնտիւմ», հարպա տաթիւ
օլմալ իսթիւլիւմ, լաքին սէօլլէյնիւլ, իմօհու-
րըմ վէ պէլիւլիւմի Նէ՝ քէյէ վազ էտէլիւմ
տէյէ սիւալ էլլէտիւ Փօմանտար, «Պիւթիւն
խաթիւ պոլուսնաա չէտիւթ մուհարէպէլէր վնա-
ղա պոլուսնաա, իմօհու հանկը Նոգիմտարըն իչ-
զալ էթիւլիւլ օրտաա ազիւմ պիր իչ վար արիւ
տէյէ ճէվտալ վէրտիւ Քրիսթիանըն տաթիւ հո-
յաթիւն իսթիւլիւլըն պոլուսնաա իչ իլէ տօլու կէօ-
րիւր։ Անըն պոլուսնաաղըն պիր չէյ վար իսէ
օ իչ տէյիլ տիր, անճազ վաղթ տըր։ Քրիս-
թիանըն իչտիւլ զալմալ։ Օ՝ փաղտարընըն էթրա-
ֆրնաա ուղանան զաթիւ էլլէր, զաթիւ ճէնէտ-
լէր, էքմէք վէ մէսքէնէ, իմալիւ ու թէրպի-
յէյէ միւհթած քիմսէլէր կէօրիւր։ Օ սէրվէ-
թիւլէ վաղթընըն տա տաթիւլի իչիւն ինչթիւմալ
էտէր։ Կիւնէյ ուֆուգտան աչաղըն էնիւլ կէ-
ճէնիւն սօղուլ կէօլիլէրի ուղլուն սիմալիւր
իւզէրինէ հալըմաղա պալաաղընտա, Ալլան,
քէնտիւնի միւլպարէք էվլատարընըն տաղիւզ-
լէրի վասթաթալըն օ սօղուն սիմալար իւզէ-
րինէ Սէմանըն ճէլալ փէրթէվլէրինի հաղար-
մաղա պալալար։ Փարստան Նէ՝ զատար զր-
մէթիլ պիր Նիմէթ! Օ՝ ֆիքրի գուվվէթ, վէ
կէնիւլ մալիւմաթա՝ մը մալիւք տիր։ Պիւթիւն
խաթիւ պոլուսնաա զալմէթ իլէ Նուր սրտարն-
աա տէվալմ էտէն հարպա տաթիւլ օլտպիլիլիւր։

Նիհայէթ տիւնհա Քրիսթիանըն իչիւն ինչթի-
յաճ իլէ տօլու տըր։ Հէր թարաֆ անա «Կիւլ»
տէք իքէն, Քրիստոս տաթիւ անա «Կիւլ» տէ-
յօր։ Հաղիլի Քրիսթիանըն օլան իլէ օլմայանըն
ֆարզըն չու տըր։ պիրի պու Նէր իքի սէտալա
րաղմէն էթիւնէն զրմրլաանմալ, օլ պիրի ի-
սէ Նէր իքիսինէ տէ իթտաթ էտէր։ Տալիլիւ
միւլ հալընըլ տօլմաղա տէյիլ, սօլարմաղա
տըր տաթիւ, իչիւլիւլ անճազ իչիւլմէք տէյիլ,
սէօլլէմէք տիր տաթիւ։ Ալմալ տէյիլ, վէրմէք

տիր տաթիւ։ Պալալարընըն ինչթիւմ վէ մուս-
իւլէ էթմէք տէյիլ, սէվմէք վէ ինչան էթ-
մէք տիր։ Տալիլիւլիւլ պիլիլիւմ, վէ էմիւն օ-
լալիւմ քի պոն հօլտա Նիհայէթ պու տիւնհա
Ալլանընըն օլմալ տըր։

ՁԻՆՏԵՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Ամբիգան Պօրա չիքքէլիւնիւն մէվալթ
րէտալէսինիւն, Մայիս 18 թարիլիւլիւնտէ անթիւ-
տէքի մալիւմաթ վէրիլիւլիւր։ Ձինիւն Շանսի
էյալէթիւ էյալէթ տաթիլիւնտէ սէքիւլ միւհ-
թէյէմ մահալլարընտա պոլուսնան մէք-
թէպէրին իսարէսինի Պօրա ճէմիլէթիւն
վէրմէքիլիլ թէքիլիլ էթմիւլ իսթիւ։ Պու թէք-
իլիլի Պօրա ճէմիլէթիլ քէնալիւն թէվէճէրիւն
օլանլարըն կէնտէրէճէքլէրի Նէտիլլէրէ իս-
թիւնտալըն զապուլ էթմիւլ իսթիւ Պօրա ճէմիլ-
թիւնիւն պու թէքիլիլիլ զապուլ էթմէք իչիւն
լաաղէլ 10,000 տալլէր ինթիլաճը վար իսթիւ,
հաղպուքի չիմօլլէք զատար կէլլէն հէտիլլէրին
միւլտարըն 12,500 տալլէր օլմուլ սըր։ ճէմիլլէ-
թիւն անվէթիւնէ սէլալիլիլ վէ սիւրսթիւլ ի-
ճալթիլ ղուսնաալ։ Ճէմիլլէ էլլէնտէրէլլէրիւն
400 զատարըն «Պու ֆուրսաթիլ զալըրմալընըլ»
տէյնըլար իսթիւ Պօրա Յիւնիւլիւն քիւնիւն իսթիւ
տէքիլիլիլ քիլալէթիւնէ Շիքաֆի տաթիլիլ-
ֆիւնտալընտա մէքիւն Միւլ իսթիլլէր չիւմէթիլ
թալիլիլ էթմիւլ տիր։ Միւլ Պալալիւլիլ տաթիլ
միւլմալիլլէրէ մուսթիւն օլմալ տըր։ Պուսնալ
էտիւլմիւլալէքի էալ Ձինիւն մահալլէ մէմուրիւ-
լէթիւրինէ սօղուն հարէքէթ էտէճէք տիրլէր։
Քէլալիլ Ձինիւն Ֆիւրիւն էյալէթիւնտէ տաթիլ
հիւլիւլմէթ մէքթէպէրինիւն իսարէսինի տէր-
իւնտէ էթմիլլէրի իչիւն Միւլիւնլիլլէրէ իպրաճ
օլուսնաալաա տըր։ Եթիլիլլէր, իսարէյէ Միւլիւ-
նլիլլէր զատար միւլթիւլիլ օլմալաղլարընը
իթիւրաֆ էտիլլարըն Բէյլլէրտէն պիրի քէն-
տիւնէ տալ պիր Պուստաֆի մանաթըրընը
վէր։ Էտուրըն Սիթիլլէ թէպիւմ էթմիլլէր
վէ միւլմալիլլէր տաթիլ օրտա պիր Քրիսթիան
մէքթէպիլ ինչէտիւ էթմիւլ տիր։ Տահա պիր
չօգ մահալլարըն պու Նուսնիւնէյ իսթիւսալ
էտէճէյի իսթիւ օլուսնաալ չիւլալիւլմէթ մէք-
թէպ մէքթէլլէրինիւն հալը իստալարնտա
Նիւ պիր վասթաթիւ մալիւք տէյիլ տիր։
Շանսիտէ օլուսնաա կիւլի Ֆիւլիւնտէ տաթիլ
մէքթէպէրին իսարէսինի էթմիւլ միւլիւ-
նլիլլէրին մուսթիւնէթիւնի թալէպ էտիլլէր։
Շիւմաի էնալիտէն զօմիլթէլլէր թէյիլլէր էթմէք,
մէքթէպիլլէրին րիտէթիւնի վաթէ վէրմէք կի-
պի պիր թալլէր Ֆիւլիլլէր իչիւն չալըլըմաղ-
աա տըր։ վէր։ Էտուրըն Սիթիլլէ մէքթէպիլլէր
մուսթիլլէրի, թալլէպէրի վէ տէրս փրօղըն-
մընը զօմիլթիլ էթմէք հաղպընը տաթիլ թալէպ
էտիլլէր։

Մ Ի Ի Թ Ե Ն Ե Վ Վ Ի

Մ Ը Ս Բ Ա Հ Վ Ա Լ Ը Ն Տ Ա Ն

Մըստս մեքսիկայիւր. — 1901 տէն Էվիլ Գա-
հրէտէ 11 Ինկիլիզ վէ 20 Ֆրանսիոյ մէքթէպի-
ւէրի վար իտի: Ու վաղթաան պէրու Ֆրան-
սիոյար 29 վէ Ինկիլիզիւր անճաղ 5 Էէնի մէք-
թէպ տպրչլար:

Ֆէզալիք Իսկէնտէրիյէտէ 1901 տէն աղ-
տէմ 24 Ֆրանսիոյ մէքթէպի վէ 7 Ինկիլիզ
մէքթէպի վար իքէն, անտէն պէրու 5 Ֆրան-
սիոյ վէ 1 Ինկիլիզ մէքթէպի աչրլմիչ տրր:

1912—1913 տէնէ ի մէքթէպիյէտիտէ Մը-
սըրտա պուլունան ողլան վէ զըզ մէքթէպիւ-
րինտէքի շակիրտլէրին սայրսը չէոյէ ոլմուչ
տըր:

Մըսըր մէքթէպիւրինտէ	114,053
Ֆրանսիոյ	22,175
Բուս	7,142
Իթալիան	6,888
Ամէրիկան	5,303
Ինկիլիզ	2,635

1907-1908 տէ Ֆրանսիոյ մէքթէպիւրինտէ-
քի ողլան շակիրտլէրին սայրսը 10,485 իքէն
1912-13 տէ 13,416 ոլմուչ, հալ պու թի աչնի
միւտտէթտէ Ինկիլիզ մէքթէպիւրինտէքի 1523
տէն 1532 յէ էնմիչ տիր: Սաիր միլլէթլէրին
մէքթէպիւրինտէքի շակիրտլէրին սայրսը տա-
խի պու միւտտէթտէ արթմըչ աըր:

1907—1908 տէ Մըսըր մէքթէպիւրինտէ
8,013 զըզ չայիրտ վար իքէն, 1912—13 տէ
Իքի գաթլանմըչ, 16,653 ոլմուչ տըր:

Մըստա Իսլամլարըն սայրսը 10¹/₄ միլիան
(Էէօքին Էհալինին Էիւզտէ 91.8 ի) վէ Ղըպ-
թիլէրին սայրսը 700,000 (Էէօքին Էհալինին
Էիւզտէ 6.25 ի) իքէն, տիգզաթա չայան տըր
քի: Մըսըր մէքթէպիւրինտէ պուլունան
16,653 զըզ չայիրտլէրին 9,036 սը Իսլամ վէ
6,616 սը Ղըպթի տիր:

Մըստա Ղըպթի ճէմիլէթլինին տէնէվի
150,000 Մըսը լիրասը իրտա Էթթիլէն վագֆ
միւլքլէրի պուլունուպ, բուհպան թագըմը պու
միւլքլէրին իրտարին տէնէլէրտէն պէրու տու ի
Իսթիմալ էթմէքտէ պուլունուպ տըր, վէ միլ-
լէթ անտէն հիչ պիր Էէօնէ Իսթիֆատէ էտէ-
մէմիչ տիր: Սօն պիր իքի ալ զարֆօտտա է-
հալի պու հալլէրէ գարչը չիտտէթլէ փոթէթ-
թօ էթմէքէ պաչլամըչ, վէ պու իչի պաչա չը-

գարմաղ իւզրէ ֆանիլէտէ Ղըպթի Իսլահաթ
Գոմէթէտի Իսթիմալէ պիր հէյէթ թէչէքթիւլ
էթմիչ տիր: Պու հէյէթ հալլէրտա Ղըպթի
էվգաֆ մէսէլէսինի հալլ Էթմէք Իչիւն Լօրտ
Քիչնըրա 10,000 գաւտար քիմիւլէր թարաֆըն-
տան իմզալը պիր արզը հալ թագտիմ էյլէմիչ
տիր: Հէյէթին արզուսը էվգ սֆ խտարէսինին
բուհպան թագըմը Էլինտէն ալլընարաղ Ղըպ-
թիլէրին մէքթէպիւրին ճիտտէն արզու էտէն
Էհիլլէթլի պիր հէյէթէ թէչլիմ էտիլմէտի տիր:
Լօրտ Քիչնըր մէսէլէյի նալարը տիգզաթա
ալմաղա վաւ էյլէմիչ տիր:

Մայիս 30 վէ 31տէ, իուսուսա 31 տէ Մը-
սըրտա 10 տէնտէն պէրու միլլի Էթթիլմէմիչ
պըճաղ ոլմուչ տրր: Էթթիլմէտէ տէթլէն ի հէրա-
րէթ Գահիրէտէ ֆարէնհայթլէ 109¹/₂, Իսկէն-
տէթիլլէտէ անճաղ պիր գալ ա' թէճէ էքթիք վէ
Գահիրէ ճիվարընտա Հէլվան գասապանընտա
113 է գաւտար Էիւքտէլմիչ վէ 12 տաթ զաւտար
պիր միւտտէթ 100տէն աչաղլէնմէմիչ տիր:
Նիլ իւզլէրինտէ պուլունան Գաւր Էլ Նիլ յէօփ-
րիսինին տէթիլլէրի հէրարթլիտէն ոլ գաւտար
Էլնիլլէնմիլլէր թի: յէօփրինին վափօրլար
Էլէմէք Իչիւն աչրլուլ Էթթիլլէն զըմմըն աչ-
մաղ միւլքին ոլմամըչ տրր:

Էլպանանտա Ճէպլէ վիլայէթլինտէ պիր
Իսլամ Սէնտաթ մէքթէպի ինչաթընտ սարֆ օ-
լունմաղ իւզրէ Խրաթլ 200 Մըսըր լիրասը
Իսնէ էյլէմիչ տիր:

Գահիրէ փոթի իչիւն 200 լիրալը պիր
չօղ յէօփէքլէր տաթան ալլընմըչ տրր: Պու
յէօփէքլէր Էվրօփտան Էթթիլլէրիլմիչ
օլուպ, Էվրօփտա օլուսղու Էիլպի, փոթիլէր
վաթիթտարյէ՝ ճանիլլէր թագիպ Էթմէք Իչիւն
Իսթիմալ օլունմաղլար:

Իսկէնտէրիլլէրին պլէտիլլէ քիթուպիտէն-
տէնտէ 14,525 ճիլտ էճնէպի լիսանտա վէ 4,250
ճիլտ Արապճա լիսանտա քիթապ վար տրր:

Գահիրէ Խ. Յ. ԿիլիճէլիմէԱն

Իլմ տիւնեաթը տճապաթ իճրա էաթիօր:
Էվլէլլա տտէմի պալլընտըրըպ, փէք ինճէ իչ-
նէլէր իլլէ Էթթիլլէտէ տէլիլլէր աչտըրտան
տճրա, Իսթիլլէրին ինէկտէ պոյա գոյուպ օ-
ղալայօրլար, պատէհու մէքթուտու ուլանտըրըպ
պիր հաֆթա գաւտար գարանլըպ պիր օտաաա
տաղլայօրլար, միւտտէթ Իսթիմմընտա Էթթիլլէր
արզու օլունան ինէկի ալլըթի:

ՊԻՐ ԹԱԳՑԻՐԵԱՄԷ

ՎԵՐՔ ՄԻՊԱՐ ԻՖԱՐԱՆԻՍՏԱՆԻ

Դաւեմէն աւմըշ ուտուղընըզ «Ալլահըն մէվ-
ճուսիյէթի» նամ էսէրինիզին 1. ինճի ճիւսի-
նի օգուսուսմ, հազիւգաթլէն օ թաղատիքէ չայան
սըր: Միլլէթիմիզ արասընս սիվիշէն ամինսիզ-
լիք բուհուս վէ անըն մուղիրոյ միքրօպլարը
միլլէթիմիզին էֆրատընսան չօղլարընը պա-
խուսուս հէնճլէրիմիզի մանկվի վէ ախլադի
տարիէտէ քիւլլիյէն թլէլէֆ էթմէքտէ տիր:

Էճասատըմըզըն պիր չօզ էլէմ վէ մուզայա-
գալար իլէ արայըզ պուլուսուղլարը Ալլահ ը
զուզ ճէլալտան վէ ուղրունս գանլարընը
տէօքմէյէ ըզլի ուտուղլարը սէվհիւլիւ ին-
լասքեհարտան պախ գալմագտա սըրլար:

Միլլէթիմիզին միւսթագպէլ իւմիտի օլան
եւնի եէթմէ հէնճլէրիմիզ իշպու թլէլէֆ էտիճի
իլլէթտէն թուլուսուսագ օլուրլարսա, էյ վաճ
միլլէթիմիզին հալը նէ՞ օլաճագ սըր:

Միլլի մէսէլէլէր իլէ օղրաշան նիշէ է՛լ ի
գալէմ միլլէթաշարըմըզ, պիր տէ պու վէ-
խիմ անվալըմըզա աթֆ ը նազար էտէրէք ա-
նըն իզալէսիւն սայ էթսէլէր, պէնճէ միլլէ-
թիմիզին թէրագըզը իշլան տահա զիյատէ
պէօյիւք խըտմէթլէր իֆա էթմիշ օլուրլար:

Տէրէօհտէ էլլէմիշ օլուսուղընըզ պու ազիմ
իշ՝ եալընըզ զաթընըզ կիպի Ալլահ խատէմէսի
օլանլարըն իշի տէյիլ, հաթթա հէր է՛լի թագ-
վանըն վէ ինլասքեհարընս սասըզ օլան հէր
պիր քիմսէնին տախի վազիֆէսի տիր: Տուս
վէ իւմիտ էտէրիմ քի պու էտէրինիզ՝ պիր չօզ
հէնճլէրիմիզի պու աթէթտէն սաղընսըրան
պիր վասըթա օլաճագ տըր:

ՀԱՄԱՐԱՐԱՆԻՄ Ս. ՍԻՄՕՆԵԱՆ

Թարսուս

ՊԻԹԱՐԱՖԱՆԷ ԵԱԶԱԼԸՄ

Կէշէն սէնէլէրտէ Բահնիւնս սասիֆէլէրին-
տէ Գայահան վէ Հայթահան էֆէնսիլէրին Սօ-
սիալիզմ հազընստա նէյր էթտիքլէրի պէնսու-
լէրի օգուսան հէր հանկը պիր ֆէրտ, էկէր օ
մատտէ հազըզընստա պաշգա պիր քիթապ օ-
գուսամըշ իսէ պիլէ, օ պապտէ պիր ֆիքրի
միւսմէլ հասըլ էտէպիլիլ իտի:

Սօսիալիսթլէր պու կիւն տիւնեատա ճարի
պիլճիւմլէ աթալէթ վէ պէթալէթին սէպէպի-
նի, անճագ էլիւլմ հիւքմիքէրմա օլան ան-
վալ ը իզթիսատիյէյէ աթֆ էտիպ, չու ան-

վալըն ինտիֆարըլէ, ալէմտէն սըրգաթ, ճի-
նայէթ, ախլադսըզընզ վէ պու կիպի անվալ ը
ֆաճիէնին տէֆ ու նէֆինէ ինանըլար:

Պու կիւն կէրէք Գրիսթիան վէ կէրէք
տինսիզ էն պէօյիւք Սօսիալիսթլէր, պու ֆիք-
րի թատլիպ վէ սաստէթ ի պէշէրին անճագ
պուսուսուս թէլէմին օլուսուսագընր իտտիա
էտիյօրլար: Էօյլէ իսէ նասըլ օլուպ տա նէվ ի
պէշէրին իսլան վէ թէպիտինէ չալըշան պիր
Սօսիալիսթ քէնտի ապաս սէր թալիմիյէլ,
ինտանիյէթի հայվանիյէթտէն տահա Լնկին
պիր մէսէլէք ի տէնաէթէ սէվզ էլլէսին:

Էկէր պէօյլէ պիր շէյ թալիմ էտէն վար ի-
սէ, քէնսինսէն իլք թալէպ էտէճէլիմիզ շէյ,
ազասը պուլուսուղըն ֆըրգանըն մագսէտի իլէ
քէնտի թալիմին պարըշտըրմասը, սանիյէն,
քէնտի վալիտէ, քէրիմէ, հէմիլրէ վէ ֆամիլ-
եասընտան պաշլայըզ անը մէվգի ի թաթպի-
զէ գօյմասը օլաճագ տըր: Լաքին պիզ պէօյլէ
պիրինին մէվճուսիյէթին կէօրմէյօրուզ:

Պազը գարիյէ վէ գասապալարտա վէ հաթթ-
թա պազէն գազա վէ սանճագարտա քէնտի
էվլատարընըն զայպուպէթիտէ, չօզ տէֆա
նամղէտէնէճէք զըզըն վէ օղլանըն րէյի-
նի ալմագտան հա տա արզուսը ֆուսիալի-
ֆինտէ ազա ը իզտիվաճ էթտիքէն էպէվէյնի
կէօրիւյօրուզ. պազը եէրլէրտէ իսէ պաշլըզ,
արագօմա վէ սաիր ուսուլլար ճարի օլուպ չօզ
տէֆա միւնասէպէթսիզ իզտիվաճլար վուզու
պուլույօր, վէ պէօյլէճէ թէշքիլ օլուսան ալլէ
էօմիլլանտէն պիր մուհասսէնաթ պէքլէնիլէմէզ:
Էկէր ապաս սէր տէմէքլէ պու կիպի նամէշ-
րու անվալըն իսլանընտան պահս օլուսուլլարսա
պիզ տէ պուսա հէմ էֆքեհարըզ:

Պինաէն ալէյհ մատէմքի հիշ պիր ֆըրգա-
նըն մագսէտի, ինսանիյէթի տէնաէթէ իր-
շատ էթմէք տէյիլ, անճագ պէշէրիյէթին թէա-
լիսի տիր, պու կիւն պիր գաշ ճանիլ վէ
նատան քիմսէլէրին աւլէն քէնտի քէնտի-
նի թէքըլիպ էտէն քէլամընը վէսիլէ էտիպ
ուսուս Սօսիալիսթլէրէ գարշը անաթէմա օ-
գուսագ գաթիէն ճարիզ օլամագ:

Սօսիալիզմ սիւթիւն տիւնեատա ազիմ
սիւրաթ իլէ թէրագըր էտէն պիր թալիմ օ-
լուպ, անա փէշլէվ օլանլար պէօյիւք պիրսա-
յը թէշքիլ էտէրլէր:

Իմտի պիզ զանն էտէրիզ քի Ժանանակ
զաղէթասընստա, քէնտի ապաս սէր սէրնամէյի
պէնտիլլէ մէյտանա աթըլան Արշակ Գաբասմաճ-

կան էֆ. իս Սօսիայիզմ հազգրնոտ թամմ պիր
էֆքէտար ալմամրչ, ես եօզ իսէ պիր թազըմ
մէմուրիէթսիզ խօծալարըն վէքէալէթինի իս-
թիլզամ էտիյօր :

Պիզ քէնտի թարափիլիրոնէ թանրիրաթ-
լարըմրզլա պիր թազըմ պօչ տաէմէրէ իշ թէ-
տարիք էտէյիմ տէր իքէն, թէրպլի ի տի-
ֆալը ածիզ էլլէրէ թէպիմ էտէրէք միլլէթի
թէտէնիյէ իրչտա էթմէյէլիմ :

Թօնարզա ՅԱԿՈԲ Գ. ՍՎԱՃԵԱՆ
Բաննիւնա

Սվաճեան էֆ նին նօզթա ի նոզարը միւս-
թանէն տիր, լաքին մաէլէսէֆ չու տա տա-
հին տիր քի, Գափամաճեան էֆ. քէնտի իտ-
տիալարըն պազը միւսէլլիֆիէրտէն իսթիւրա-
ճաթ վէ վազըալարա թէէյիտ էյլէմիշ իտի :
Շու հալտէ Սօսիայիզմէ գարչը արամըզաա իշ-
թիրաքը հիստի օլանլարըն, մէզքիւր հարէքէ
թին պիզլաւարաւըզաա ալարըն հէյէթ ու մէս-
լէքէ տիգգաթ էթմէլէրի վաճիպ տիր :

ՔԵՊԱՐ ՔԵԼԱՍԼԱՐ

ՎԵՐ. Լ. Յ. ՕՏԵԱՆ, ԻՍԽԱՆՕՋ

Ինտան՝ միհնէթ վէ քէտէրլէ քէսպ ի գուվ-
վէթ էտէր :

Մուհապպէթ ի տտիմիյէնին տէլիլ վէ պիր-
հանը՝ սըազ ու սամիմիյէթ տիր :

Լութֆ պիզի ապը սաատէթ իչինտէ վաֆ-
թիզ էտէր :

Ջընտան թէմէլլէրինի սարսան վէ անըն
միւտարիքէրինին գալպլէրինի քէսր էտէն թէ-
րէննիւմ, Ալլահա արզ էտիլէն համտ ու թա-
զիմ իլահիլէրի տիր :

Էկէր իյնէ թէփրէնմէյէ պաշլարսա, էմին
օլունուզ քի մըզնաթըս թաչը օնա եազըն
տըր :

Պէշ տիրհէմ իման, պէշ օգգա իլմտէն գրչ-
մէթլի տիր : Ջիրա իլմ՝ ալթուն վէ իման՝ բա-
տիում արր :

Ինտանը եէքտիկէրինէ սըզը բապթ էտէն
չէյ մէվէտտէթ տիր : Ատէմին քէֆալէթի չէյ-
թանըն ֆուրսաթը տըր :

Պիր չէպնէմ զաթրէսինտէ պիլէ չէմս միւ-
նաքս օլուն :

Պիր Բրիսթիյանըն հայաթը՝ պաաթի հու-
րուֆաթլա մուհարրէր պիր լէվիա տըր :

Պէշ տիւչիւն պիր սէօյլէ :

Սահիպ իման աթիլ օլամազ :

Նազէ օլունուր քի Հաննիպալ Ալփ տազլա-
րընըն գայալարընը տիրքէ իլէ հալլ էթմիշ,
լաքին Բրիստոս ինտանլարըն գալպլէրինի մու-
հապպէթ իլէ հալլ էտէր :

Սելամէթ՝ հայաթ հէհրինին սէյրանը տըր,
մէսէրրէթ՝ անըն ճէնտէյինտէն խըզզ իլէ տէօ-
քիլէն ապը հայաթ տըր, չայէա օ թուզեան
էտէրսէ, սէվաճիլի միւնապիթ զրլար :

Սապաշլայըն Բիսուստան պիր թէպէսաթմ,
պիւթիւն կիւնիւ չուաը չէմս իլէ թէնվիր
էտէր :

Սաչմա վէ տիպի օլմայան միւքէրրէմաթ-
տան ինթիրազ էթ :

Էկէր Ալլահ սիզին հայաթընըզտան մահուզ
իսէ, օլ հայաթ սիզի՝ տէ մահզուզ էտէր :

Պիր սըրըր արիզ ու ամիգ թէճէսաթա վէ
թէթէպիլիւ էթտիքտէն սոնրա անըն հիքմէ-
թինէ վազըֆ օլամատըզըն զէման, զիյատէ
նուր իչիւն անը իման վէ տուա մասաթիսի
էյլէ :

Իսթիզամէթ թարիզինտէ թէհամմիւլ էտէ-
պիլէճէյինիզ հէր չէյի իլահի վատլարա բապթ
էտինիզ :

Լութֆ գուլուսընտան պօլ պօլ սու չէքէ-
պիլմէք իչիւն էն միւնապիպ գօվա, պօլ գօվա
տըր :

Ալլահը թազիմ էթմէգէք, էր կէճ սէֆա-
լէթ Սիւլէրիասընա մէնֆի կիթմէյէ միւսթա-
հազգ օլունըզ :

Բիւչիւք մաիլուգաթա պիլէ մէսէրրէթ ի
ազիմէ ինտան էտէն Ալլահ տըր :

Բիզպին միւրթէֆի զիրվէլէրինտէ պուլուն-
մազտան իսէ, հազիզաթ վատիսինտէ պուլուն-
մազ տահա էյի տիր : Պէօյլմէքտէ օլան
գուսաթիյէթ ազաճընըն թօխըմը իման տըր :

Նարընըն էն մուգաստէս վէզաթի, սէճ-
տէ վէ իշ տիր :

Թ Օ Հ Ա Ս Ի Յ Է

(1) Վաթիլին պիրի՝ նիսա թաթիէսի նիւ-
զիւնտէն մէյտանա կէլէն կիւճիւքլէրտէն պահս
էտէր իքէն չէօյլէ տէմիշ տիր : «Ալլահ ատէ-
մի խալգ էթտիքտէն սոնրա բահաթ էթտի,
լաքին գարըըն խալգ էթտիքտէն սոնրա նէ՝
քէնտի բահաթ էթտի, նէ՝ տէ ատէմ :

(2) Շիգալի մահաթմէլլէրինին պիրինտէ՝ պիր
թալազ մէսէլլէսինտէն տօլայը չէհատէթ էթմէք
իւզրէ չէհրին մէօհթէրէմ բուհպանլարընտան

պիրի պուլունու յօրտըլ։— Գասըլ— «Բուհպան էֆէնտի, պէնիմ հէրիմտէ սիզ ոլսա խտինիզ պու թալազնամէյի իմզալա՞ր մը խտինիզ»։ Բուհպան— «Պիլա չիւպհէ էֆէնտիմ»։ Գասըլ, «էօյլէ խտէ, Բիթապը Մուգատտէսին չու էմրինէ նէ» աէրսինիզ— «Ալլահն պիրլէշտիրախլինի ինսան ալըրմաղա միւզթէտիր ոլմասըն»։ —տէյինճէլ— Բուհպան զայէթ վազարը պիր թարզտա— «Գազլիէն ինանմըշմ քի, պու իքիլի Ալլան պիրլէշտիրմէմիշ տիր»։ տէյու ճէվապ վէրիր։

(3) Լճնարանըն ՚էքիմիք մէքթէպինտէ՝ զօլէճին բէյիսի պիր սապաշլաշն սիյան թախթա իւզէրինէ աթիտէքի իլանը կազար— «Իֆթիխար իլէ սիզէ խապէր վէրիրմ քի, մուպլիմէրիմիզալէն Փրօֆ. Պէյլի՝ գրալիչա վիգթօրիա իչիւն չախսի սօզթօր թային ոլունմուշ սըր»։ Էրթէսի կիւն աչի մահալա կէլտիյինտէ կէօրիւր քի, շայրալէրտէն մարիֆէթլի պիրի քէնտինին կազարընըն ալթընա շու սէօյլէրի իլավէ էթմիշ— «Ալլան Գրալիչանըն կարսըմ՝ ճըսը ոլուն»։ «God save the Queen»։

(4) Իրլանտալընըն պիրի՝ Սթասիօնտա օթուրուպ սիկարասընը սալուրտուղու սըրատա՝ օրատա պուլունան գարըլարտան պիրի՝ սնա խիթապէն չէօյլէ տէր— «Միսթըր, էյէր սէն պիր էֆէնտի (gentleman) ոլսա խտին, պուրատա սիկարա իչմէգտին, (Ամէրիգատա գարըլար կանընտա թիւթիւն իչմէք այպ սալըլը) Պունա ճէվապէն մէրգուլ «էյէր սէն պիր հանըմ ոլսա խտին, պանա պու գատար կազըն օթուրմազ խտին» տէր, պիրազ սօնրա գարը թէքար փաթլար— «էյէր սէն պէնիմ զէվճիմ ոլսայտըն, սէնի զէնրլէրաիմ»։ Իրլանտալը սիկարասընը թէլլէնտիրէրէք շիւ ճէվապը վէրիր— «Սէնտէ պէնիմ զէվճէմ ոլսայտըն, պէնտէ օ զէնրի իչէրաիմ»։

(5) Ատէմին պիրի՝ քէօփէյի իլէ պիր խանա կիրէր։ Խանտաքի Իրլանտալըլարտան պիրի օ քէօփէյին հանկը ճինետէն կէլտիյինի մէրգուլտան սիւալ էաէր։ Բէօփէյին սահիպի Իրլանտալըլը թէփէտէն թըրնաղատէք պիր էյի սիւզտիւքտէն սօնրա աթիտէքի ճէվապը վէրիր։ Իչպու քէօփէք մայմուն իլէ Իրլանտալը արասընտա հալգա ի րապըթա տըր (Conneting link)։ Իրլանտալը— «Տէմէք քի, հէր իքիմիզտէ քէօփէյէ խըսըմ իմիշիզ» ճէվապընը վէրիր։

(6) Խօճանըն պիրի՝ հաֆըզէսի զաիֆ ոլան

շայրալէրինտէն պիրինէ՝ քէնտի խտինի էօյրէթմէյէ նաֆիլէ չալըշտըգտան սօնրա, սուալ էաէր։

Խօճա— «Խօճանըն խտի նէ ոլտուղընը էօյրէնտի՞ն մի»։ Շալիրա— «Խայր, էֆէնտիմ»։ Խօճա— «Պէնիմ խտիմ Գալընդ տրր, զայըն գաֆա»։ Շալիրա— «Փէր էյի, էֆէնտիմ»։ Խօճա— «Փէք ալա, թէքար չայրշ պազալըմ, տէրխաթըր էտէպլիլթրմիսին, նէ՞ տիր պէնիմ խտիմ»։ Շալիրա— «Գալըն գաֆա Գալընդ էֆէնտիմ»։

ՆԵՒՏՈՆ Յ. ՅԱՐՈՒԹԻՆԵԱՆ.

Ամերիկա

ՄԱՐԱՇ ԱԳՏԵՐԸ

ՀԱՅ ԲՐՂՈՔԱԿԱՆ ԳԻՆԻՍԷՍԻ

Իչպու քիլիսէ 1873 Ապր. 9 տա թէշէքքիւլ էթմիշ ոլուպ 42ինճի սիննինտէ տիր։ Ագտէմլէրի նուֆուսը 700 գատար հիոապ էալիլի խտի խտէ էլան պին նուֆուսը միւթէճալըղ տըր։ Զիյարէթ ոլունաճազ խանէլէր 205 տիր։

Բիլիսէյին էրքէք ազաւը 131 ոլուպ 100 գատարը հալը հազըրտա վէ գատըն ազալար 265 ոլուպ 215 գատարը շէհիրտէ պուլունուրլար։ Սէնէ ի հազըրէ Զատիկ կիրակիսինտէ 15 էրքէք վէ 39 գատըն ազալար քիլիսէյէ զամմ ոլունուրլար։ Իչպու րազամլար պալէտէքի հէքիւնլէրէ միւնաէրիճ տիրլէր։

Բիլիսէ հալլուսընտա 6 մէքթէպ վար տըր Իչպու մէքթէպլէրտէ ճէմաաթտան վէ խարիճտէն 155 ոլլան վէ 83 գըղ ճէման 238 թալպէլէր 8 վարժուհիլէր հէտիլլէ թահսիլ կէօրմէքտէ տիրլէր։ Բիլիսէտէն Գըզլար գօլլէճինտէ 20, Գըզլար վիւսթիսընտա 23 վէ Ալման մէքթէպլինտէ 24 թալպէկեան վար տըր։

Սըրֆ ճէմաաթտան ոլմազ իւզրէ 92 ոլլան վէ 99 գըղ ճէման 191 թալպէլէր թահսիլ կէօրիւյօրլար։

Բիլիսանըն ահվալը րուհանիյէսի Ալլահա չիւքըր էտէճէք տէրէճէտէ էյի տիր։ Վազաա արզու ոլունան տէրէճէտէ տէյիլ խտէ տէ, ճէմաաթ ազ խաթիսնալար իլէ կիրակի տէրս խրամէթինէ վէ վազա տէվամ էթմէքտէ տիրլէր։

Հաֆիա կիւնլէրի տուա ճէմիյէթի վէ խըսմէթլէր տաիսի ճէսարէթպախշ տըր։ Պիրա-

տեղեր մէջանէսինտէ էսէֆի մուծիւղ պիւ հալ հօգ տրք վէ օլմամաղը իջին տուածըըը :

1913-տէ քիլիսէնին իրատը տէրս սընֆլարքնտան ըստ 9,987 դրչ. , թապաղարտան վէ կէտնիւլիւ վէրկիւլի 6,293 դրչ. : վէ մէքթէպլէրտէն 4,272 դրչ. : քի ճէման իրատ 20,549 դրչ. : օլմուչ տրք : իշպու մէպլաղ քիլիսէնին մինպլը թալիմ ու թէրպիյէ վէ խալիսա մաղ-տառնա տարֆ էտիւմիշ տիր :

Սոն Յունվարտան պէրու կիրակի տէրս սընֆլարքնտա հաղրանլար տրիմը օլմաղը իլէ մէմուլ էտէրիզ քի Ալլահն ինայէթիլլէ գիյառէ իրատըմըղ օլաճաղ , մուղապիլինէ մէ-սարիֆ պիւտմէսի տախի զաթէն աչըմըղ տրք : Թէպլըրի պէշարէթ էօմրինտէ պիյառէ սէխա-վէթէ մէյտան օլմաղ իւզրէ իքի սանարղլար աւըմըղ տըրլար :

Կէչէն կիւղտէն պէրու աթրլան պէլլի պիր աւորմ տախի քիլիսանն էտնիւտէքի Տէր Մկրտչիւն խանէսինին իշթիրատը իլէ մէք-թէպէ թանվիլի տիր : իշպու խանէ իլէ քիլիսէ արատընտաքի հալլու տիւլարը զալարըրըղ իքի հալլուլար պիւլէշտիրիւմիշ տիրլէր : վէ պինանն հէր օտաղը մէքթէպլէր իլէ տօլմուչ տըր : Շիմոլիլի պիր օտա վէր. Ն. Հեղինեան գիքրինէ թէֆրիգի մուգարրէր տիր : Քիլիսէյէ էտնէն կէնի նէրտիպան դօնմուչ , վէ հալլու-տաքի պէշիւք թիւմէք զըթանն խալի գըսմը քէսիլէրէք տիւղէտիւմիշ վէ հալլու կէնիլէնմիշ տիր : Հալլու իջին կէտնիւլիւ հէտիլէլէր վէ ախէր թարիլէր իլէ 15 լիրա գատար մէսարիֆ օլմուչ տրք վէ պազի թիւմ-սէք տախի գալտըրըղ տիւղ թօիրաղ հալ-լու օլանատէք պէշ օն լիրա տահա լաղըմ տըր : Իքի փունարլարըն պիւլէշտիրիլէրէք պիր կէնի փունար ինչաղը մուգարրէր տիր :

Ենի իշթիրա օլունան պինա , հիւքիւ-մէթ մէսարիֆաթը , զարուրի թամիրաթ վէ քիլիսա նէրտիպանը վէ սարիլէ իլէ 400 լիրա ի Օսմանիյէյէ մալ օլմուչ տրք : Էլ-տէ օլան հաղըր աղչէ , տօսթլարըն հարաւ-մը , սաթըլան պաղը էսքի քէրէսթէ վէ ճէ-մաաթտան չօղլարընն սէխալէթլի վէրմէլէրի իլէ 285 լիրաը էտէնմիշ վէ պազի դալան 115 լիրա իլք ֆուրսաթլէ էլտէ էտիւմէլի : (Մէքթէպէ թահլիլ օլունան պինա վէ քէզա քիլիսէ պինաը իջին ֆէրմանլար թահսիլինէ թէչէպպիւս էտիւմիշ) : Քիլիսէտէքի հէր ֆէրա-աէն միւնասիպ պիր մէպլաղ ալընմըղ վէ ա-

լընմաղաւ տըր : իշպու աղլըր մէսարիֆին չու պիր սէնէ զարֆընտա զալարըրըմաը քիլիսէ իջին պէլքի տէ լիւզումընտան աղըր իսէ տէ , քիլիսէյի վէ Րապպըն իջին սէվլէն խալիսա-հանն սէխալէթլի էտնիւտէ միւմքինսիղ տէ օլմաղաճաղ :

«Ալէնին մէքիւլէրին նէ՛ խօշ տըր , ճանըմ Րապպըն հալլուլարընա իշթիյաղ էտիւղ պա-յրլըր :» «Է՛յ Նրուսաղէմ , Էլլըր սէնի ունուաւըր իսէմ՝ սաղ էլիմ հիւնէրին ունուաւըն , Ն-րուսաղէմի էն պէշիւք մէսէրրէթիւմէն էֆ-զալ թուլմաղ իսէմ՝ տիլիմ տիւմաղըմա հա-փըշտըն :»

Մարաշ Հոյ Աւես. փոթ. Ագտէրէ քիլիսէ մէճլիսի՝ վէր. Ա. Ա. Շիրանեան , Տօղ. Գ. Նանար-եան , Յակոբ Հայսօսեան , Յակոբնան Թօզնու-եան , Սերոբ Քիւփիլեան , Գեորգ Բարսեղեան , Խաչեր Բարսեղեան , Կարապէս Ինկիլիբեան , Կա-րապէս Կանիսեան , Շասարեա Շասարեան , Սար-գիս Ճիւնիլեան :

Մասնաւոր Մէճլիսի՝

Տօղ. Ս. Քիւփիլեան (Եհիւ) , Յակոբ Չիլին-կիւեան (Տէքիւլ) , Իսահակ Կանիսեան , Դարեան Թեհեֆեան , Լեւոն Վալիսեան , Միհրան Լափօ-եան , Յակոբ Վ. Հայսօսեան , Սեփիս Տէր Մկրիլեան : (Մարաշ)

ՀԱՅԹԹԱ ԽԱՊԵՐԼԵՐԻ

ՏԱԽԵԼԻ

Մեհլիս ի Մեպրաւան. — Մէճլիսի Մէպու-տան պու հաթիւաքի իճթիմալարընտա պաղը մուհիւմ գանուլարըն միւզաքէրէսիլլէ մէշղուլ օլմուչ տըր : Պունլարտան պիրի քէօյ , մահալ-լէ վէ շարչու պէքիլէրին տալըր գանուլ տըր : Պու գանուլ մուճէպինճէ քէօյլէրտէ վէ քէօյլէրին ճիւլարընտա ասայիլի մուհաֆաղ էթմէք , պինալարը վէ էքինլէրի պէքիլէրէ իւզրէ քէօյիլէրտէն խուսուսի պէքիլէր թա-յին օլունաճաղ տըր : Պունլար ժանտարմա սէ-լահիլլէթլինէ մալիք օլուպ մաալլարը քէօյիւ-լէր իւզրէրինէ օլաճաղ տըր : Քէօյիւն իւթիյար մէճլիսի՝ հէմ քէօյիւնին սէրվէթլինէ վէ վէր-կիսինէ կէօրէ պիր ճէտվէլ հափրալ պէքիլէ-րին մաալըն օ նիսպէթտէն թէվլի վէ թարհ էտէճէք վէ պու ճէտվէլ զաղա մէճլիսի խա-րէսինտէն թասաիպ օլունաուգտան սօնրա հիւ-քիւմէթլին վէրկիսի կիւլի թահսիլ օլունաճաղ տըր : Քէզա շարչու վէ մահալլէ պէքիլէրին

մասը սա էնայի իւղերինէ օրու պոյնի ուսուլաւ թանօլ օրունաճող արքո : Տիկէր Բուհիմմ վէ չայան Ը տիգգաթ պիր միւղաքէրէ տաւ իսի , մաթպուաթ ճէրէամինին ուսուլ Ը մուհաքէմէսինէ տաիր 1 պուչուգ սէնէ Էվվէլ նէնր օրունմուչ օլան զանուն Ը մուվաղգաթ իւղերինէ ճէրէյան էթմիշ տիր : Պու զանունլա , մաթպուաթ տաւալարընին իսթինաֆ միւտաթի թէնդիս՝ օրունմաղ վէ տաիրէ կիպի մաթպուաթ ալէյնինէ պիր թաղեհաթ վաղ օրունմուչ իտի : Պու զանունն միւղաքէրէսի չու ճիհէթ սէն չայան Ը տիգգաթ օլաու քի , մէպուալարըն էքսէրիյէթի , հիւրիյէթի մաթպուաթ լէյնիտէ իտարէ ի քէլամ էտիպ զանունը չիտաթէթլէ թէնդիա էթալիէր : Ալվաղ մէպուսը Պարսաման էֆ . զանունն լէյնիտէ , իտպիր ի ախէրլէ հիւրիյէթի մաթպուաթ ալէյնինտէ սէյլէտի , լաքին նութգու միւթէատիա տէֆալար քէսիլէրէք կիւրիւթիւ վէ չամաթայա սէպէպ օլմուչ վէ հաթթա Սիւլէյման Ֆէյլի էֆ . Պուրտա պու ուսուլտա սէյլէնմէգ , միլլէթի թանգիր էտիյօրսունուգ , մինպէրսէն աչաղը էնինիզ սէմիշ տիր : Նիհայէթ մէճլիս իթիրաղ , իսթինաֆ , վէ թէմիւր միւտաթէթլէրինի թէնդիա էտէն տօգուզունճու մատաէնին իլդասընա զարար վէրիպ , տիկէր մատաէլէրի այնէն զապուլ էթմիշ տիր : Թիւրքիա-Ալմանիա թիճարէթ մուհաէտէսինի պիր սէնէ միւտաթլէ թէմտիտ էտէն զանուն Ը մուվաղգաթ տալի զապուլ օրունմուչ արքո : Մէճլիս ի մէպուալարտա պու հաֆթա միւղաքէրէ էտիլմիշ օլան տիկէր պիր մէսէլէ տէ Միլփիյէ մէքթէպինի լէյլիյէ թանգիլ էթմէք իչիւն թանգըմ օրունմուչ օլան զանուն Ը մուվաղգաթ իտի : Պունուն միւղաքէրէսի էնիտալընտա պաչրճա սէօղ ալան մէպուալար էրմէնի մէպուալար իտիլէր : Հալէպ մէպուալ Արթին էֆ . Պօչկէզէնեան մէքթէպին լէյլի օլմուսը ալէյնինտէ սէօղէտիքտէն սօնրա , սնըն Հալէպէ նապ օրունմալըն թէքիլի էլլէտի : Զօհրապ էֆ . մէքթէպին լէյլի օլմասըլա մէքթէպ պիւտճէսինին երաղտէ 50 թէզպիւտ էտէճէյնի սէօղէյէրէք զանունն ալէյնինտէ սէօղէմիշ տիր : Ֆաղաթ Սիվաղ մէպուալ Պարսաման էֆ . լէյլի օլմասը հաղգընտա ուզուն պիր նութգ իյրաա էթմիշ տիր : Նիհայէթ ուզուն միւպահէսէտէն սօնրա Միլփիյէ մէքթէպինին հէմ լէյլի հէմ նիհարի , վէ լէյլի թալէպէնին իւճրէթինին 60 լիւրա օլմասընա զարար վէրմիշ

վէ զանուն օլ վէճէլէ թաալի օլունմուչ արքո : Թիւրքիա-Սունանիսթան միւնապալար . — Թիւրքիա-Սունանիսթան միւնապալարն ալէրկիւնիլք , Պապ Ը Ալինին թապիպ էթմէքտէ օլաուգու միւթէալի սիյասէթ սալէսինտէ զալի օլմաղա պաչլամիշ արքո : Տալիլիյէ նաղըրը թալէաթ պէյ իզմիր վիլայէթլիտէ մուհաճէրէթին էնիւնիւ ալմաղա քէլալ Ը կէրմիյէթլէ չալընմաղտա արքո : Տիկէր թարաֆտան Պապ Ը Ալի մուհաճէրէթին էնիւնիւ ալմաղ իչիւն իթթիսաղ էթալի մապիլալար Աթինա սէֆիրի Ղալիպ Քէմալի պէյ իլէ Սունան պաշ վէքիլի Մ . Վէնէզլիյաթ իւլպիլ էլլէմիշ տիր : Պապ Ը Ալի պունուլա տա իքթիֆա էթմէյէրէք տիւվէլ ի մուաղգամալա պիր նօթա վէրմիշ վէ անտէ , կէրէք մէվճուտ մուհաճէրէթի մէն վէ կէրէք չիքիսթին սէպէպէրինի թէտալի վէ իճապ էտէն թէրթիպլէրին իթթիսաղ իչիւն տալիլիյէ նաղըրը թալէաթ պէյ էֆէնաթ թարաֆընտան սարֆ էտիլմիշ օլան զալէթլէրի հաղընտան թապիպ էտիպ սըրֆ սուրէթ ի խուսուսիլէտէ վէ միւնսարըն սարֆ էտիլէն ֆապիլիլին ճիտալիլէթին չահիտ օլմաղ իւզրէ թալէաթ պէյն նէզալինէ պիրէր մէմուր կէնա տէրիլէրէ փէք զիյատէ մէմուն օլաճաղըն պէյան էթմիշ տիր : Տիւվէլ ի մուաղգամա Պապ Ը Ալինին պալ թէքիլիին քէմալ Ը մէմունիյէթլէ գապուլ էտիպ մէմուրլարըն թայինի իչիւն իսթանպօլ սէֆարէթլէրինէ էմր վէրմիշ տիրլէր : Աէֆիրլէր իճթիմա էտէրէք պաշ թէրճէմանլարըն կէնաէրմէյէ գարար վէրմիշ տիրլէր : Ալթըրիտ սէֆիրի Մարքի փալլալիլինի Սաորաղամը զիյարէթ էտէրէք 6 տիւվէլ ի մուաղգամա սէֆարէթլիտէյէրի պաշ թէրճէմանլարըն էսամիսինի հալի իսթայը թէվտի իլլէմիշ տիր : Մէքքիւր 6 թէրճէմանլար Բուս վափօրըլա իզմիրի միւթէվէճէն չէհրիլիպտէն հարէքէթ իլէ իզմիրէ վաար օլմուչար արքո : Թալէաթ պէյ իլէ պիր սէյասաթ Ը թէֆթիլիյէ իճրա էթալիքտէն սօնրա միւլարիլէյնիմ իսթանպօլա ալտէթ էտիպ մէնտալ օլաուգալարըն սէֆարէթլիտէյէրէ թալիլարընը վէրէճէք տիրլէր : Իսթանպօլ Սունան սէֆիրի Մ . Փանաա Սաորաղամ Սաիտ Հալիմ փաչայը զիյարէթ էտէրէք Օսմանլը հիւքիմէթլինին Աթինա զապիլէսինէ թէպիլի էթալի սօն նօթա հաղընտա պաղը պէյանաթտա պուլունմուչ արքո : Թիւրքէն զապէթալար սէֆարէթլիտէյէր թէրճէմանլարընտան միւթէչէքիլ հէյէթին իզ-

միտէ կէտնաւորմէսին՝ հիւսիսեւթ ի Օսմանի-
սէնին ճիւղաւորմէն տէրիլ աստ կտոյորըսը
վէ աշնի հէյէթին Ասիա ի Սուդանտա թէսդի-
գաթի իճրա կթաթիքսէն սօնրա, Բուսէլիյէ կէյիւ
Իսլամլարն տիւշար օլտուղու մէզուլիմ հազ-
զընտա տաթի թէթիթիքսէ կթմէսին թալէպ
էտիյօրլար: Հաթիմ Ժեօն Թիւրք զազէթասը-
նըն մէհաֆիլ ի սիյաթիէսէն իսթիլապարնա
նազարէն տիւլէլ ի մուազզամա պիւր պէյնէլ
միլէլ հէյէթ տէ Բուսէլիյէ կէտնաւորմէն թահթ
ը գարաւա ալմըշար սըր: Փարիզտէ միւնթէ-
շիւ Թան զազէթասը՝ Պապը Ալինին պէյնէլ
միլէլ պիւր հէյէթ կէտնաւորմէն տիւլէլ ի
մուազզամատան թալէպ էթմէսին՝ մահիւ վէ
ղէմանա մուվաֆրդ պիւր թէսպիւր աստ էտի-
յօր:

Միւրեմեթիլի.— Հարպիյէ նազարը էնվի-
փաշա, իուստոսաթը ասթէրիյէտէ պազը թէթ-
թիլաթտա պուլունմադ իչին Անատոլույա
տօղրու 10 կիւնլիւք պիւր սէյյահաթ թէթիթի
էյէմիշ տիւր: Միւշարիյէն չէհրիմիլտէն մի-
ֆարազաթ էտէրէք Պրուսայա միւվասէլէթ
էյէմիշ վէ քէնտինին չէրէֆինէ օրսա գիյա-
ֆէթլէր քէնտէ օլունմուշ արը: Էնվէր փաշա
իսթիմալէն Շուպին Գարահիսարա գատար կի-
տէճէք տիւր: Պասրա վիլայէթինտէ Զիւլէյտի
պազը էչիյա չէթլէրի թարաֆընտան էնալի
արասընտա թահրիքաթ մէյտանա կէթիթի-
մէյէ չալըշըլմը իտէ տէ, Պասրա վալիսինտէն
կէլէն թէլէղրաֆա նազարէն անլէրէ գարը
կէտնաւորմէն պիւր սլէօլիւք ասթէր՝ վիլայէթի
անլէրաէն թէմամէն փաթէմիշ տիւր: Սա-
զըզ վէ Միսիլի տալարնտա թէչէքքիւլ
էտէն էչիյա չէթլէրի սահիլ քէօլլէրէ հիւ-
ճիւմ էտէրէք օ հալալիյի տաթի թահրիքաթ
իչինտէ սապլամադա չալըշըյօրլար: «Զնկուր»
իսթինտէ պիւր Եռնան վաթիւրը 4 գալըզ իչին-
տէ Իզմիւր ճիւլարը սահիլէրինէ 25 քիշիլիք
պիւր չէթէ չըզարմը իտէ տէ ժանտարմալար
իլէ օլան միւսատէմէտէ էչիյա մաղուպէն
ֆիթար էթմիշ տիւրէր: Քէզա պաշա գուվ-
վէթի պիւր չէթէ տէ Քիւլիւք Պաղէ վէ Գարա
Բէյիս քէօլլէրինէ հիւճիւմ էթմիշլէրտէ տէ ժան-
տարմալար իլէ սէրիզ սաաթ սիւրէն պիւր
միւսատէմէտէն սօնրա մաղուպ օլմուշար վէ
րէյիլէրի Իլիա Գատթի տաթի գաթիլ օլունմու-
տըր: Ինկիլթէրանն Պահրը Սէֆիա տօնան-
մասը Ամիրալը 3 կիւնտէն իսթանպուլ միւ-
վասէլէթ էտիւպ հուզուը շահանէյէ գապուլ

օլունմադ վէ միւշարիլէյին չէրէֆինէ սա-
րաշը շահանէտէ պիւր գիյաֆէթ քէչիտէ օլուն-
մադա արը: Ավսթրիա Մաճարիսթան իմ-
փէրաթօրը Ֆրանս Եօղէֆ, Սուլթանա Սեմ
էթիեմ մուքատա նիշանըն ինտա էյլէմիշ
տիւր: Ավսթրիա սէֆիթի Մարքիզ ֆալլաւի-
չինի ոտարայը շահանէյէ կիւսլէք մէղքիւր նի-
շան իլէ իմփէրաթօրըն խաթիթը տէսթիլէ
հազըլմըշ պիւր մէթիլուպունտ թէվտի էյլէմիշ
տիւր: Սուրբա Օսման տէնտիթը սանքի
հարէթէթէ հազըր տըր: Պիւր դաշ ալա գատար
Բեշաֆիյէն տէ ինշատիթը իսթամ պուլաճադ
արը: Մուհաճէրէթ մէսէլ սիմալն տիւլայը
Պապը Ալի իլէ Բուս փաթիլ ինտէսի սրա-
նընտա զուշուր էտէն իսթիլաթը հալլ էթմէք
իւզրէ Բուս սէֆարէթիւնտէս թէվառաթունա
ղէր ի րէսմի ոսթէթտէ ալվամ էթմէքտէ
տիւր: Բուս փաթիլիւնտէս, գափառըն
քիլլաա վէ մէթիլէպիւրի ալմադ իչին, հիւ-
րէթ էտէն Բուսլարըն թէքրար մահալլարըն
կէտնաւորմէն իւլէրի, Բուսլարտան զապիթ օլուն-
ման էչիւլարըն իտէսի, ուն հատիտաթ սէ-
պէպիլէ միւթէզարըր օլունլաա մատտի
թաղմինաթ վէրիմէսի վէ պու ճիւլէ իչին
սաղլամ թէլէմինաթ վէրիմէսի կիւլի պազը
թալէպլէրտէ պուլունմուշ վէ պունլար Բու-
սիա սէֆարէթի վառթմարայա Պապը Ալիյէ
պիլաթիլմիշ տիւր: Պապը Ալի փաթիլիւն-
տէնին թէքրիֆաթըն ճիտտէն նազարը տիլ-
գաթա ալմադա մէյալ օլտուղունտան փաթ-
թիլաանէն արզուլարըն տօղրուտան Պապը
Ալիյէ պիլաթիլմէսին ինտա էթմիշ տիւր: Փաթ-
թիլաանէ մէթիլ վէ թիլսալարը ալմադա
մէյալ կէօրիւնիւյօր վէ պու իուստոստա Պապը
Ալինին քէնտինին մէթալիպինէ վէրէճէլի ճէ-
վապա միւնթաղր պուլունմույօր:

ԽԱՐԻՃԻ

Առնալիուսրազա հալա սաալիշ թէզարուր
էթմէմիշ տիւր: Տրաճտա էհալի ի Իսլամիլէ
ադա ի ճթիմա էտէրէք, ասըլարը՝ չէհրի
մէզքիւր Միւշարմալարը նամընա թէքքի սի-
լաճա տալէթ էթմէյէ գարար վէրմիշլէր տիւր:
Գարարը մէզքիւր ինթիլապ օլունման 5 խօ-
ճալար վառթմարայա ասըլարա թէպլիլ օլուն-
մուշ վէ ասըլար տաթի Փրէնսի գուպուլա հա-
զըր իսթիլէրինի ֆադաթ էվլէլ էմրտէ Փրէն-
սին իքի կիւնլիւք պիւր միւթարէքէյէ րիզա
կէօսթէրմէսին թալէպ էթմիշլէր տիւր: Փրէնս

խէ՛ ասըլարըն պու թալէպինի գապուլ էթ-տիյինի, անճագ միւթարէքէ զէմանընտա եւնի պիր հատիսէնին զուհուրուհա մէյտան վէրլի-մէմէք իւզրէ ասըլարըն պաղը զէվաթը րէ-հին օլարագ թէսլիմ էթմէլէրինի թէքլիֆ էյ-լէմիշ տիր: Յունիս 1900 պու միւզաքէրէ տէվամ էթմէքտէ իքէն, կէճէ եարբը շէհրին իչինտէ անգարիպ սիւահ սէտալարը իչիտիլմէյէ պաշլար վէ պիր ազ սօնրա աթէշ քէսպ ի շիտաթ էյլէյէրէք իլերի գարադօյլարտա եալըմ աթէշի պաշլամըշ, վէ հաթթա միւսա-տէմէյէ թօփլար տախի իշթիրաք էյլէմիշէր տիր: Եարբը սաաթ սօնրա միւսապտէմէ խիթամ պուլմուշ տըր: — Պու նէվ վուզուլաթըն թէ-քէրբիւրինէ մէյտան վէրլիմէմէք իւզրէ հէր 3—5 խանէյէ նէգարէթ էյլէմէք իւզրէ պիրէր ժանտարմա թային օլունմըշ տըր: Անլաշըլտը-ղընա նազարէն ասըլարըն մագալէտի պու կիպի միւզաքէրաթ իլէ հիւքիւմէթի իշղալ էտիպ եւնի գուվվէթ էլտէ էթմէք իւզրէ վազըթ գազանմագ տըր: Զիրա հէր թալէպ վէ վատ-լարընա րաղմէն շէհր իւզէրինէ սըգ սըգ հիւ-ճիւմ էթմէքտէն ֆարիզ կէլմէյօրլար: Ահվա-լըն պէլլի պիր միւշքիլի տէ ֆրէնսին ասըլար իլէ քէնտի պաշընա միւզաքէրաթա տախիլ օլուպ, Հօլանտալը հէյլթին րէյինէ միւրա-ճէաթ էթմէմիշ օլմասընտան մէյտանա կէյի-յօր: Զիրա Հօլանտալար պու մէսէլէտէն տօլալը օ գատար սըզըլմըշլար տըր քի, կէրի չաղըլմայարընը թալէպ էթմիշէր տիր: — Ասըլար խարիճտէն հիւճիւմէ տէվամ էթմէքտէ իքէն, տախիլտէ Հօլանտալարըն տախի պու սօղուգ վաղիյէթի ֆրէնսին նէ գատար նազիք պիր վաղիյէթտէ պուլունտուղընա տէլալէթ էտիյօր: — Բուժանիա խարիճիյէ նազըրր Միսիւ Մանօնըն պիր զաղէթա մուխապիրինէ պէյան էթտիյինէ նազարէն, Զարըն Քէօթէնճէյի զի-յարէթինտէ իքի հիւքիւմարլար արասընտա մէվլուը պահս օլան մէսէլէլէրտէն պիրի տէ պօղազլար մէսէլէսի օլմուշ տըր: — Նազըրը միւշարիլէյի պիր հարպ զուհուրընտա պօղազ-լարըն գափանմասը Բուսիա վէ Բուժանիանըն մէնաֆիլ աղիմէսինէ տօգանաճաղընը պէյան էյլէմիշ տիր: Պազըլար թիւրք վէ Եունան միւնասէպաթընտա հասըլ օլունան միւսալէմէթ փէրվէրանէ վաղիյէթի Քէօթէնճէ միւլադա-թընըն պիր նէթիճէսի մագամընտա թէլագզը էտիյօրլար:

Ա Զ Գ Ա Յ Ի Ն

Պ. Շահմուրատեան՝ Կրաւօֆօն իչիւն պաղը քիլիսա չարականլարը թէրէնիւմ էթմիշ վէ պու թէրէնիւմէրի փլագա ալընարագ էհալի տրասընտա թէամիւմ էթմէյէ պաշլամըշ տըր: Կրօնական ժողով, Կոմիտաս վրգ. տախի կր-րաւօֆօնա չարական թէրէնիւմ էթմիշ զանն էտէքէք Կոմիտաս վրգ.ին եափմըշ օլտուզու պու սրքապղծութիւնը(!) իչիւն լաղըմ օլան թէտ-պիրլէրի իճրա էթմէքլիյի Ս. Փաթրիյէ հավա-լէ էյլէմիշ վէ Վեհ. Կաթողիկոսա տախի միւրաճէաթ էտիպ Կոմիտաս վրգ.ին պու միւ-նասէպաթըլ հարաքեաթընը նազարը տիգ-գաթընա արզ էթմէյէ գարար վէրմիշ տիր: Պագաթ Կոմիտաս վրգ. կրաւօֆօն իչիւն շա-րական թէրէնիւմ էթմէմիշ օլտուզու թէ-հազուգ էթմիշ օլարագ կրօնական ժողովըն պի-լա թէտգիգ սաթհի պիր գարար վէրմիշ օլ-տուզու մէյտանա չըզմըշ տըր: Պիւթիւն էրմէ-նիճէ զաղէթալար, կրօնական ժողովըն պու գարարընը վէ շարականլարըն կրամօֆօնա վէ-րլիմէսի ալէյինտէքի իճթիհատընը չէտիտէն մուսիլէգէ էթմիշ տիրլէր: — Իսթանպօլտան պիր զաչ սաաթ մէսաֆէտէ պուլունան Եա-րվաւաթի միլլի չիֆթլիք Իսլամ մուհա-ճիրլէր թարաֆընտան գապթ օլունմուշ տըր: Ս. Փաթրիգ Եայօվայա կիտէրէք պիզգաթ վազըլալը թահգիգ էթմիշ տիր: Պու խուսուս իչիւն Պապի Ալիյէ թագրիւր վէրիլէճէք տիր: — Պիթլիստէն կէլէն պիր թէլէզրաֆա նազարէն Պիթլիս հավալիսինտէ Անշաթ, Մօտկան, վէ իսիզան միւնթէիւպի սանիլէրի րէյլէրինի Մի-նաս Զէրազ էֆ.յէ վէրմիշ տիրլէր: — Էրմէնի Գաթօլիքլէրին ազգային ժողովընըն ազալարը-նըն միւտտէթի գանուհիյէսի պիթմիշ օլտու-ղունտան, վարչական ժողով եւնի ինթիսապ իճրասընա միւպաշէրէթ էթմիշ տիր: Պու ինթի-խապաթ կէրէք Իսթանպօլտա վէ կէրէք Թաշրատա օլաճագ տըր: Իսթանպօլտան 34 աշխատիական վէ 8 բուհպան ինթիսապ օլու-նաճագ տըր: Թէրգեան քիլիսալարա կոնդակ-լար կէօնտէրէրէք էհալիյի պու ինթիսապա-թա իշթիրաք էթմէմէյէ տալէթ էթմիշ վէ է-տէճէք օլանլարը... աֆարօզլայաճաղընը պէ-յան էթմիշ տիր: Պագաթ Թէրգեանըն պու քէօննէ ալէթլէրի պու կիւն հիչ պիր իչէ եա-րամաթըզտան մատա, էհալինին նէֆրէթինի տահա գիյատէ իւզէրինէ ճէլպ էտիյօր: — Հալ Բարեգործական Միութիւն հէվմի թէէսիւսիւն:

տէն պու կիւնէ գատար ֆարդը մագսէտէ-
րէ 29,000 լիրա խանէ էթմիշ, 2000 թայէպէ-
յի հազի 29 մէքթէպ վէ պիր էյիւմիւնէ
թէէսիւ էյլէմիշ տիր: Պու կիւն տիւնեանն
միւլթիէիֆ մահալարնտա 142 չիւպէսի ու-
լուպ 8400 ազասը վար արր: — Ատանա
առաջնորդը Գէորգ վրգ. Արաւանեան կիր-
կեանն եանմը քիլիսա վէ մէքթէպէրի-
նին ինչասը իչիւն հիւքիւմէթ թարաֆըն-
տան թախսիս ոլունմուշ ոլուն խանէնին պուպի
գըմընը ալմագ, միւլթէրէք էմլաքըն սիկուր-
թա մէսէյէսի վէ չիֆթէիւթէ օլան իգրա-
ղաթըն միւտաթէթիւն թէմաիս էթմէք մագսէ-
սիլլէ պիլլաթ թաղիպաթտա պուլունմալ
իւզրէ իսթանպուլա կէլմիշ տիր: — 1913 Օգոս-
տոս 4տէն 1914 Մարտ 23է գատար, Սասու-
նա թապի Հազդո քէօյիւնիւն 23 էրմէնի քէօյ-
լիւէրինտէն, Բիւրտ էչըրյա տէրէպէյէրի
գըմէն մահալար զէ գըմէն նագա օլմագ
իւզրէ 7300 զրուշլըլ խաֆիւր վէրկիսի ճէպրէն
թահսիլ էթմիշ տիրէր: — Անի չէրիւնին հաֆ-
րիյաթընա եազընլարտա փրոֆ. Մարըն չալիր-
Պ. Աշխարհբէկ Լօր վէ Բալանթարըն
իտարէսի ալթընտա թէքրար պաշխարլունագ
տըր: — Էվլէլի Կրօնական ժողով թաթիլգ
գարարլարընն նէր ոլունմամաընը թէն-
սիպ էթմիշ իքէն չիմալի Կրօնական ժողով
թաշարտան պուրա կէլէն թաթիլգ տալալա-
ըննն հիւքթիւնին նէր էթմէյէ գարար վէր-
միշ տիր: — Էրմէնիսթանն իլթիսատի. Տօղ-
րաֆի, Ըրգի վէ սաիր աշվալընը, թարիսինի,
առարը աթիլգէսինի թէաղիլ էթմէք իւզրէ
էրմէնի միւլթէթէթիւլէրտէն իսթանպուլտա
պիր ճէմիլէթ թէչէքթիւլ էթմիշ տիր: — Երու-
սաղէմէ կէօնաթիլէն հէյէթ ազասընտան տա-
վա վէքիլի Կիւրեղեան էֆ. իսթանպուլա ալ-
աթէթ էթմէք իւզրէ Երուսաղէմտէն հարէթէթ
էթմիշ տիր: Շիմալիյէ գատար հէյէթտէն ան-
ճագ իւշ րափօր կէլմիշ վէ պուլարտա տնճագ
իւք միւլաղաթլարըն թարիֆինտէն պահս ու-
լունմուշ ոլուպ ալ իչէ թէչէպպիւս էտիպ էթ-
մէտիլլէրի հազընտա պիր մալիւմաթ հօզ
տըր: Երուսաղէմին Փաթրիլգ վէքիլի Դանիէլ
Արքեպիսկոպոս՝ Եաֆատան Օրմանեան սըր-
բազանա պիր մէքթուպ եազըլ Երուսաղէմէ
աալթէթ ոլունմաընը թալէպ էթմիշ իսէ տէ,
Օրմանեան սըբազան չիմալիլք ո թալէպի գա-
պուլ էթմէքտէ մահալար կէօրտիւլիւնիւ պէյան
էթմիշ տիր: Դանիէլ Արքեպիսկոպոս, արթըզ
Եաֆատա պիր միւտաթէթ տահա պէքլէմէի
գաիտ աաա էտէրէք իսթանպուլա տօղրու հա-
րէքէթ էթմիշ տիր:

Փ Ր Օ. Ճ Է Մ Ա Ա Թ Ը

Պու սէնէ Ատափազար Հայունհաց մէքթէ-
պինտէն 31 մէզունէ, Պաղչէճիք մէքթէպ ի

ալիսինտէն 21, Բօպէրթ գօլէճտէն իսէ պիրի
էրմէնի օլմագ իւզրէ 14 մէզուն նէչէթ էյլէ-
միշ տիր: — Արապկիրտէ Զիլիպպոս էֆ. Եա-
ղուպիան վէֆաթ էյլէմիշ ոլուպ, վէֆաթըն-
տան էվլէլ պիրաալլէրիլլէ պէրապէր պիր-
լիքաթ մահալը մէզքիւրիւն ինճիլի քիլիսա-
տընա 1000 լիրա զըյմէթինտէ պիր արսա վա-
սիլլէթ էյլէմիշ տիր: — Սապըգ ճէնանեան
գօլէճին մէզուն վէ մուլլիմէրինտէն ոլուպ
պիր գաչ սէնէտէն պէրու Կլաուդատա իւմ ի
իւհի չիւպէսինտէ թահսիլ իլէ մէչդուլ օլ-
մագտա պուլունան Տիգրան էֆ. Տիւլէրեան
իթմամը թահսիլ էյլէմիշ ոլուպ Մայիս 3տէ
մահալը մէզքիւրտէ չօպան թախսիս ոլուն-
մուշ տըր: Միւմալիէյի հազընտա Ամէրիգան
իւսթախանէնին վաղըլըլ իչիւնի տէրիւտէ
էթմէք իւզրէ Գօնիյա կէլէճէք տիր: — Այն-
թապլը Էլի էֆ. Եղիսեան Նիւհօրգտա Եու-
նիւնն տարիւլթիւնուըն էլիքթիլիլ Էնճիլիլի
չիւպէսինտէն մէզուն օլմուշ տըր: — Էրզինճան
իւնճիլի քիլիսա չօպանը վիւր. Իսրայէլեան օն
իւշ սէնէտէն պէրու մահալը մէզքիւրտէ իֆա
ի իւրտմէթ էթմիշ ոլուպ եազընտա իսթիֆա
էյլէմիշ տիր: — Թալաւտա չալըլմագտա պու-
լունան Տօգ. Յարուլիւն Սարգիսեան Պրու-
սա Արեւելեան էյլթամալանէսինէ Այնթապ Փրօ-
թէպթան քիլիսալար էյլթամալանէսինէ վէ կրթա-
կան Փօնսա պիրէր մէճիտ իստա ոլունմագ
իւզրէ իտարէխանէմիլլէ 60 զրշ. կէօնաթիլլէ
տիր: — Ամէրիգան Բ. չէրիֆ չիւքթիլ քի-
թապըլարընտան Միւրան էֆ. Միլիթարեան
Ունիլլէ նէգարէթինտէն մէմուրիլլէթ թային
օլունաուլունտան քիթապըլըլտան իսթիֆա
էյլէմիշ տիր: — Մարաշ Կ. Բ. ճէմիլլէթի ա-
զալարը պիր պինա ինչա էթտիրմէք իւզրէ
պիր արսա իլթիրա էյլէմիշ տիր: Պու մագ-
սէտէ սարֆ ոլունմագ իւզրէ էվլէլէճ վէրիլ-
միշ օլան մէպլաղա զամմ ոլունմագ իւզրէ ա-
զալար 25 լիրա եէնի վատտա պուլունմուշ-
լար տըր: — Հ. Բ. Ը. միտթիլն Մարաշտա
աալի պիր չիւպէ թէչէթիլ էթմիշ ոլուպ. մէզ-
քիւր ճէմիլլէթ կէչէն սէնէնին պիտայէթիլտէն
պէրու զայրէթ իլէ չալըլմագտա տըր: Շիմ-
ալիյէ գատար տախիլ օլան ազալարըն աաթ-
տի 125 ոլուպ, չիւպէ ի մէզքիւր թարաֆըն-
տան Մըսըրտաքի մէքթէք 50 լիրա ի Օսմանի
իրսալ էտիլմիշ տիր:

Միւսիլ ի մեաուլ վիւսանիպ ի իւրիյալ

Յ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Կ. ՎԷՄ. ԲԷՇԵԵԱՆ ՄԱԹՊԱՍԱՐ

Տէրխաւսէք, Մահմուտ փաշա, Բիւրճի խան Նօ. 32—34

Ի Ա Հ Ա Թ

ՄԵՅՆԱՀԱՍԹ ԵՓՄԵՔ ԻՍՓԵՏՔՆԼԵՐԷ Հիփոփուլ, Հափր, Թրիփսթ, Նափօլի, Մարսիլիո վե Փարիսս քաղաքներու

Ամերիգա, Իանասա, Պոսեմոս Արքու, Պոսեմոս, Գոյմպո
վե Կալիփարս, Ալփարալիս, Զին վե ձափօնիսյա

Սէյր ու սէֆէր էյլէյէն միւշթէհէր վե էմին Գիւ-
նըր Լայն, Հուայր Օրար Լայն, Գեհէհիբն Ե-
սիփի, Փեհիմսիլըր Օրիկըրը, ձէն. Թրանստր-
լանրի, Թրանստր Մարիիմ, Անգըր Լայն,
ձապը Լայն վե սաիբ ինկիլիզ, Ֆրանսըզ վե էմսալի
գումիանիալըրն վափօրլարընտա սէյնասաթ էթմէք
նիյէթինտէ օլուզ, վափօր վե օրսէնիփէր պիլէթէրի
սաթուն ալմադ եսիստ պու ճիհէթէրէքէ թահրիէն
եա շիֆասէն սալիմաթ էլտէ էթմէք իսթէյէն պը
ճիւլէ միւշթէրէմ զէվաթըն Տէրիստտէթտէ, Ղալա-
թատա, Զինիլի Բիթիթըր իսանընտա, Զինիլի զաթտա
ՅՈՎ.ԱՆՆԱԼՈՍ Ս. ԱՃԼ.ՄՍԱՆ. Եֆայէ միւրաճէաթ
էյլէմէթէրի իլտի վե թալիսյէ էտիլի: Միւթմաթ օլ-
մայան պիթ թազըմ տաճէնթէրին հիլէթէրի սէպէպին-
տէն օլաչարը մէմաթը օլմամազ իչիւն հէր շէյտէն
էվէլ պալատէրի տարէսէ միւրաճէաթ էթմէթէրի չօզ
ճալիսի օլուր: Մէթթուզ իլէ մոլիմաթ տըմնդ իս-
թէյէնթէրին լէֆֆէն 1 զըշ.լըզ փուլ կէտնտէրմէթէրի
իճապ էտէր:

ՀԵՐ ՇԷՀՐՏԷ ՇԻԻՊԵՍԻ ՎԱՐ ՏՈՐ

Սինկէր տիֆիշ մաքինա-
լարը տիւնեանըն էն էյի
մաքինալարը օլուզ էվ իշ-
լէրի վե էրպմազը սանաթ
իչիւն պի կ'սալ տըր:

Սալիթէլէրտէն սազընմազ
իչիւն պուրատա կէօսթէրի-
լէն ֆապրիգա մարգասընա
տիգզաթ օլունա:

ՄԵՆՆԷՐ Տիֆիշ մաքինալարը շիֆէրի

Մէմալիք ի Օսմանիյէ իչիւն իտարէ ի մէր-
քէպիլէսի Տէր ի Սաաթէթ, Պէյ օղլու ճատաթ/
Քէպիլտէն Նօ. 343:

Ի Լ Ա Ն

Պիր սէնէտէն պէրու պէյն հումմասը
խաթթալըղընտան գուլազլարը իշիթմէյէն, ան-
ճազ ալթը մահտան պէրու սիւահ փաթլալըը
վե էմսալը շէյլէր իշիտէն վե պու հալընտան
թէրազըզ էտէմէյիպ հէր իթի գուլազլարընտան
տաիմա պիր չամաթա իշիտէն մահգուն պիր
կէնճ, զայէթ մահճուպլուզլա զարիյունը
մէօթթէրէմէտէն, համիյէթլու թապիպ էֆէնաի-
լէրալն, վե պա թէճրիւպէ պու րահաթմազըզը-
ղա պիր չարէ ի նէճաթ հօլու պիլէն մէրհա-
մէթթիարանտան եարտըմ թալէպ էտէր, վե
լութթէն պու խուսուստա Բաննիլունա վասը-
թասըլլա պէյանա հիմմէթ պուլուրմալարընը
րիճա էտէր:

ՍԱՐՐԱՑԻՅԷ

Էնամը միւպէտտէլէ	86.08
Րուլէլի շըմնաթէր	Ֆր. 196.50
Գրէտի Փօնսիյէ Էմիի. 1886	Ֆր. 339.
" " " 1903	" 266.50
" " " 1911	" 266.
Թրանսվալ	" 23.25

ՄԸՍՐԻ ԳԻՏԻ ՖՈՆՍԻԼ ԹԱՀՎԻԼԱԹԻ

366ԸՆՃԸ ՔԷՇԻՏԷ — 15 Յունիս 1914

Նօ. 47,094 (1886) պիրինճի իբրամիյէ
50,000 ֆր. իբրամիյէ գազանմըշ տըր:

Աթիտէրի 25 նամէրօլարըն պէհէրի
1000էր ֆր. իբրամիյէ գազանմըշլար տըր:

8273 106842 171847 231442 337486

9125 109832 178220 249044 340546

49578 132105 185273 252737 351624

58052 152559 190183 303191 362810

83120 155436 194798 318048 398801

145ԻՆՃԻ ՔԷՇԻՏԷ — 15 Յունիս 1914

Նօ. 719,358 (1903) պիրինճի իբրամիյէ
50,000 ֆր. գազանմըշ տըր:

Աթիտէրի 25 նօլարըն պէհէրի 1000
էր ֆր. իբրամիյէ գազանմըշլար տըր:

417839 459204 532337 664901 727649

422909 471024 544950 673687 731461

426451 471855 558942 691795 737374

437619 498320 578491 702314 775994

458043 520398 662553 723049 778995

44ԻՆՃԻ քէշիտէ — 1911 աէնէսի (15 Յունիս)

281,172 նօլը թահվիլ 50,000 վե 143,916

նօլը թահվիլ 10,000 ֆր. պէօյիւք իբ-
րամիյէ գազանմըշլար տըր:

Աթիտէրի 24 թահվիլաթ տալի պէ-
հէրի 1000էր ֆր. գազանմըշլար տըր:

12488 83051 147665 293879 370289

42102 101584 176157 322251 376404

55614 128481 186440 325814 390450

56554 128820 198960 330688 397905

77383 137093 242406 339612 —

Թէէտիյաթա 1914 Յունիս 1տէն պաշ-

լանաճազ տըր:

ՊՈՂՈՍ ԳԱԼԹԱԳՃԵԱՆ

Իսթանպուլսա, Սուլթան Համալ մասսե Նո. 8

Գալստրիսե, Պորեֆմիլեր Նո. 22

Հէր նէվ թիմեալի միւսթանգէր էճգալար, ալաթլոր, մատէն սուլարը, պալրգ եաղլարը, թանթա գուրուսու թօզը, պահարիյէ վէ սաիրէ պուլունմագուա տըր:

Էվրօփանըն էն մէշնուր ֆապրիգալարըն-տան թէտարիք օլունուր, վէ ֆիաթլար դա-յէթ միւթէտիլ տիր:

ԷՆՎԱԻ

ԵԱՂ, ՊԵՆՁԻՆ ՎԵ ՊՅՅԱ ՏԵՓՕՐԷ

ԳԷՈՐԴ ՍԱՂԸՐԵԱՆ

Թահրա Գալի մասսեի Նո. 48, Նո. Թէլեֆօն 1414

Մաղաղամըղտա հէր նէվ մաքինա եաղ-լարը, խալիս Այլարգ պիրինճի ղէյթուն եա-զը, խուսուսի հազրըլանմըլ նէֆիս սատէ եաղ, հէր չէլիտ էպնիյէյէ մախսուս եաղ վէ պօյալար, նէֆթ, պէզիր, խսիրթօ, թութ-գալ, ղէլինա, վէրնիգ չէլիտլէրի վէ սաիրէ մալլէր թօփտան վէ փէրաքէնաէ էնվէն ֆի-յաթլա ֆիւրուսիթ օլունուր:

Թալրաստան վուգու պուլաճագ սըփարը-չաթ տախի սէրիէն վէ սիգգաթը թամմէ իլէ իճրա օլունաճաղընը էհալի ի միւսթէրէմէյէ իլան էթմէլլէ միւթթէխի պուլունուրուղ:

ՀԱՖԹԱԼԳ ՍԱԹԸՇ ՓԻՅԱՍԵԼԵՐԻ

Պուղասլ.— Էքսթրա սէրթ 49—50, Ա սէրթ 44—45.

Բ սէրթ 42—43¹/₂, Տէօնմէ սէրթ 42—42¹/₂, պէյաղ Ա 45¹/₄—47¹/₂, պէյաղ Բ 44—45¹/₂, չափաւը 44—45, չափաւը 34—35: Արփա էքսթրա 33¹/₂—33, Ա 32—32¹/₂: Բ 31¹/₂—32:

Միւրթեմէլի.— Շալում տրոկիսթ (Գօնեա) 250, Վարդերեան Մալաթիա 250, վիթալ տրոկիսթ Գօնեա 217 թիֆթիկ Մատէն Գարու հիւսթ, 18—21 Սիվրիհիւսթ, Ագսէրայ, Գէօթաշեա 16¹/₂—17¹/₂—18—20: Բիթթէ ըիանդօ 18—18¹/₂, պէյաղ 23: Եուն 735¹/₄:

Ուն.— Բուսիս 82—92—94—100—110. Բուսիսիս 92—94—100, Մարսիլիս 88—90, 61—64. Իթալիս 81—88. Պուլկարիս (Վաուն) 80—91—94:

? ٢٢٠٢٢٢٢ 3. 9. Գրիգորեան. «Իւչ

մի պիր մի» ըիսալէսի Արապի հուրուֆաթլա թիւրքճէ թապ օլունուլ օլունուլ, Սալիսի Շէրիֆ թալիմինէ տաիր պաղը սիւալլարա ճէ-վապ վէրէրէք Գրիսթիյանլարըն միւշրիք օլ-մասըզլարընը իսպաթ էտէր: Անը Միւսլիւ-ման գօմշուլարըմըղըն օգուստը լազըմ տըր: Ֆիյաթը 40 փարա իսէ տէ, 10 եա տահա զի-յատէ ալանլարա 50 իսգօնթօ էտիլիր: Իսգօնթօ էտիլէն քիթապլարըն փօթա իւճ-րէթի ֆազլա ալընըր: Ամէրիկա իչիւն ֆիյա-թը 15 սէնթ տիր: Սըփարըլ իչիւն Բաննիւնա իտարէխանէսինէ միւրաճէաթ օլունա:

Կարապետ էճ. Քէօբեան Վարպատըր սարըպ նամը ֆիլէրէ քերէ էքմիօ վէ էէնֆիսի ախէր պիր իճէ իպթիսար էքմիօ օլունուրեան պիլիսմէ ալազասարընըն Բէնֆիսէ կազըլաճագ մէրուպու-րը Պալալ Հաուս Նո. 12յէ իրաւ էքմէլէրիճի ըիսա էտէր:

Քիթապ սըփարըլ էտէնլէր պէտէլինի (ֆի-յաթ վէ փօթա իւճրէթի) փէլին օլարազ Բահ-նիւնա իտարէխանէսինտէ ԿԱՐԱՊԵՏ ԷՃ. ԳԸՐԳԵԱՆՍԱՐԵԱՆ իրաւ էտէրլէրսէ, միւսմի-լէյս սըփարըլ էտիլէն քիթապլարը վազթըն-տա իրաւա սայ էտէճէք տիր:

ԵՐԳԱՐԱՆ Կրօնական և ազգային. Պու քի-թապտա 70 դաւար չարական վէ տիկէր րու-հանի իլահլէր վէ 17 ազգային երգիչ (նօ-թասըզ) պուլունուլ, տիլէր Գալլէ Հ. Սաւա. քիլիսէնին չօզանը վեր. Հ. Սաւա-մուր եէտիլլէ ճէմ վէ չէր ի մէզքիւրին Հայ երկտ. Գրիստ. Ընկերութիւնը թարաֆընտան նէլը էտիլմիշ տիր: Իսթանպուլտա Մատթէոս-եան մաթպասսընա միւրաճէաթ էտիլիր. ֆիյ. 3 դրշ. սաղ տըր:

ԻՍԹԱՆԳՈՒՄԱՆ ՄԻՆԵՐԱԼԻԻ. Յունիս 28 Կիրակի զէՅ ՕՂՈՒ, Այնէլի 2էշմէ Ս. Երրորդութիւն քիլիսէսի, սաւաթ ալաֆը. 10տա, ԿէՏԻԲ ՓԱՇԱ, Ամէրիկան մէքթէպինտէ, լաւիկ քի-լիսէսի, սաւաթ ալաֆը. 10 տա, [վեր. 8. Ա. ճէճիղեան] ՊԱՅՂ ՀԱՌԻՍ, Ֆինանշըլուր եօգուշու, էմինուէլ քիլիսէսի, սաւաթ ալաֆը. 10.30տա, [Պատ. Իսթանպուլ-լունան]:

ԻԻՍԿԻՏԱՐ, Ամէրիկան մէքթէալ իպտաթթիսանէսի, սաւաթ ալաֆը. 10տա, ՊՅՅԱՅԸ ԳԻԻՂ, Կոստիկեան խանէսինտէ, սաւաթ ալաֆ. 3տէ: ԵՆԻ ՇԷՂ (Պէյ օլունուլ), Մաւար Եօգուշ, Նօմէր 105, սաւաթ իպտաթթի, սաւաթ ալաֆը. 11¹/₂տա, Կիրոկի մէքթէպի տէրփ, սաւաթ 11¹/₂տա, [Պատ. Գարեգին Ղ. Գունտըրաճեան]: